

На основа на член 121, 122 од Статутот .0202 -2190 /1 од 30.12.2014 на Волнарскиот комбинат Тодор Циповски Мерџан Тетекс АД Тетово, а согласно статутарната одлуката бр. 0201 – 395/1 за измена на Статутот на Тетекс АД Тетово донесена на седница на Собранието на акционерите на ден од 07.04. 2020 год., Одборот на директори на Тетекс АД Тетово на ден 07.04.2020 год. го утврди пречистениот текст на статутот на Тетекс АД Тетово .

Пречистениот текст на Статутот ги опфаќа Статутот бр.0202 -2190 од 30.12.2014 и Статутарната одлука бр. 0201 —395/1 од 07.04.20200 год

С Т А Т У Т **на Тетекс Акционерско друштво Тетово** (пречистен текст)

I . ОПШТИ РАБОТИ

член 1

Со овој статут се регулираат односите во Волнарски Комбинат Тодор Циповски Мерџан Тетекс акционерско друштво Тетово.

Овој статут содржи одредби за :

1. Општи одредби;
2. Фирмата, седиштето и предметот на работење ;
3. Основна главнина и акции
4. Положба на акционери
5. Органи на Друштвото
  - Собрание
  - Одбор на директори
6. Служба за ревизија
7. Трговски книги
8. Годишна сметка и финансиски извештаи
9. Ревизија
10. Распределба на дивиденда
11. Внатрешна организација
12. Деловна тајна
13. Информирање и објавување
14. Решавање на спорови со спогодба или со арбитража
15. Статусни промени на Друштвото
16. Постапка за измена на статут
17. Преодни и завршни одредби

член 2

Друштвото се основа со неопределено време на траење.

член 3

Друштвото е правно лице со права, обврски и одговорности утврдени со Закон и овој Статут.

II. ФИРМА, СЕДИШТЕ И ПРЕДМЕТ НА РАБОТЕЊЕ

член 4

Друштвото работи и учествува во правниот промет под фирмата Волнарски Комбинат Тодор Циповски Мерџан Тетекс акционерско друштво Тетово. (во натамошниот текст Друштвото) .

Скратен назив на фирмата на Друштвото гласи : ТЕТЕКС АД Тетово

Во правниот промет со странство фирмата настапува под латинична транскрипција : Teteks AD Tetovo

Секој дел од Друштвото мора да истапува во правниот промет под фирмата на Друштвото со тоа што на фирмата и се додава ознака која упатува на тоа дека се работи за дел од Друштвото.

Подружницата како дел на Друштвото во правниот промет истапува под фирмата на Друштвото.

член 5

Друштвото има печат, штембил и заштитен знак (амблем).

Печатот е со тркалезна форма со пречник од 30 мм. со текст

Волнарски Комбинат Тодор Циповски Мерџан ТЕТОВО а во средината ТЕТЕКС АД .

Печатот во кружна форма за употреба во за употреба во деловните односи со странство и на него е испишан со латично писмо текстот на фирмата . Штембилот на Друштвото е правоаголен со следниот текст :

Волнарски Комбинат Тодор Циповски Мерџан Тетекс АД ТЕТОВО

Заштитниот знак на Друштвото има елипсовиден облик . Односот на висината спрема ширината е 1,7 :1,0. елипсата е поделена на две полиња на тој начин што 1/3 од параметарот од внатрешната страна е повлечена концентрична линија . Помеѓу двете концентрични линии се нацртани следните знаци : на врвот три петокраки звезди, од левата страна натписот ТЕТЕКС , од десната страна натписот Тетово , а на долниот дел една петокрака звезда . Во горниот дел од внатрешното поле се наоѓа глава од овен од која од левата и десната страна се спуштаат по 6 концентрични линии кои во долниот дел на полето се вкрстосуваат .

На ¼ од долната страна на внатрешното поле, се наоѓа хоризонтално положен чунак. Заштитниот знак на Друштвото е заштитен при Републичка управа на патенти

Бројот, употребата, евиденцијата, уништувањето на печатот и штембилот , како и начинот на нивно чување, се уредуваат со Правилник кој го донесува Одборот на директори на Друштвото.

член 6

Седиштето на Друштвото е во Тетово, ул. Браќа Миладинови бр.1.

член 7

За промена на фирмата, седиштето и знакот на Друштвото одлучува Одборот на директори .

Со одлуката за промена на фирмата и седиштето на друштвото истовремено се одлучува и за новата фирма, седиште, односно знакот на Друштвото.

член 8

Приоритетна дејност на Тетекс АД Тетово

68.20 Издавање и управување со сопствен недвижен имот или недвижен имот земен под закуп

Друштвото ќе ги обавува сите дејности утврдени со НКД, освен оние за кои е потребна согласност, дозвола или друг акт на државен орага или на друг надлежен орган при што не се означуваат дејностите –Општа клаузула за бизнис.

Друштвото ќе обавува дејности во правниот промет со странство.

член 9

За промена на дејностите на Друштвото, односно проширување ,стеснување или замена на трговски дејности што не влегува во предметот на работењето на Друштвото одлучува Одборот на директори.

III. ОСНОВНА ГЛАВНИНА И АКЦИИ

член 10

Основната главнина на Друштвото изнесува

- во ЕУР 20.874.218,40
- во МКД 1.281.978.940,00

Основната главнина на Друштвото е поделена на 414171 обични акции.

Номиналната вредност на една обична акција е 50,40 ЕУР .

Акции и други хартии од вредност

член 11

Акциите се хартии од вредност во која што е преставена основната главнина и во која се отелотворуваат правата на акционерите кои како сопственици на акции, не се доверители на Друштвото, ниту сопственици на еден дел од имотот на Друштвото.

член 12

Акциите кои ги издава Друштвото се пренесуваат и водат во електронски запис во Централниот депозитар за хартии од вредност на Република Македонија во согласност со Закон.

Акциите спрема Друштвото се неделиви.

член 13

Акциите издадени под нивниот номинален износ се ништовни .

Друштвото може да издава и акции над номиналниот износ (емисиски износ)

Друштвото може во согласност со закон да издава хартии од вредност и

други финансиски деривати.

член 14

Друштвото може со измена на овој статут да изврши поделба на акциите и истовремено да го намали нивниот номинален износ, односно може да изврши спојување на акциите и истовремено да го зголеми нивниот номинален износ, под услов основната главнина да остане непроменета.

член 15

Друштвото издава обични акции, а може да издава и други акции со различни права .

Акциите што даваат исти права сочинуваат ист род акции.

Според правата акциите можат да бидат обични и приоритетни.

член 16

Обичните акции се акции кои им даваат на нивните сопственици :

1.Право на глас во Собранието

2.Право на исплата на дел од добивка (дивиденда)

3. Право на исплата од остатокот од ликвидационата односно стечајната маса на Друштвото.

Секоја обична акција дава право на глас во Собранието

Секоја обична акција со право на глас дава право на еден глас во Собранието.

Акционерска книга

член 17

Акциите се запишуваат во книгата на акции на Друштвото (акционерска книга) која што се води во Централниот депозитар на хартии од вредност во електронска форма со означување и запишување на податоците определени со закон.

Сpreма Друштвото за акционер се смета секое лице запишано во акционерската книга на начин определен со закон.

член 18

Промените во акционерска книга се вршат според извршениот пренос на акции со тргување на берза или според пренос извршен на друг начин допуштен со закон.

член 19

Секој акционер има негово барање да му овозможи увид во сите податоци запишани во акционерската книга на Друштвото на начин и под услови определени со закон.

член 19-а

Друштвото во согласност со закон и со статутот може до износот на основната главнина да издава обврзници кои не се конвертибилни обврзници , обврзници кои на доверителите им даваат право да ги заменат за акции во одреден период на определена опција или во кое време за време на траењето на обврзницата и обврзници кои не обезбедуваат право на првенствено купување акции коишто друштвото ги издава.Обврзниците можат да се издадат во износ поголем од основната

главнина само ако издавањето на обврзници е целосно обезбедено со залог на имотот на друштвото или на друг начин.

Друштвото во согласност со закон и со статутот, може до износот на половина од основната главнина да издава конвертибилни обврзници кои на доверителите им даваат право да ги заменат за акции во одреден период на определена опција или во кое било време додека трае обврзницата и да издава обврзници кои обезбедуваат право на првенствено купување на акции кои Друштвото ги издава.

Акционерите имаат право на првенство при стекнување на обврзници од став 2 на овој член .

Обврзниците се откупуваат со готови пари.

Одредбите од Законот за трговски друштва кои се однесуваат на право на првенство за запишување на новоиздадени акции, соодветно се применуваат и врз остварување на правото на првенство на запишување на конвертабилни обврзници.

Друштвото може во согласност со закон да склучува опциски договори за купување и продажба на акции и на обврзници и на фјучерс договори на начин и според услови определени во статутот.

Начинот и условите под коишто друштвото ги издава хартиите од вредност , ги склучува опциските договори за купување и продажба на акции и на обврзници, како и на фјучерс договорите се определуваат со статутот.

Стекнување на акции со откуп

член 20

Друштвото може да стекнува сопствени акции со откуп, самото или преку лице кое дејствува во свое име, а за сметка на Друштвото , на начин и постапка утврдена со закон.

член 21

Одлуката за издавање акции донесува собранието на Друштвото со мнозинството гласови кое не може да биде помалку од две третини од акции со право на глас , преставени во собранието

Зголемување и намалување на основна главнина

Зголемување на основна главнина

член 22

Зголемување на основна главнина на Друштвото може да врши :

- 1 .со влогови
2. со условно зголемување на основна главнина
3. со одобрен капитал
4. од средствата на Друштвото

Одлука за зголемување на основна главнина

член 23

Зголемување на основната главнина се врши со одлука на Собранието на Друштвото за зголемување на основната главнина. Одлуката за зголемување на основната главнина има карактер на одлука за измена на овој статут, освен одлуката за зголемување на основната главнина што Одборот на директори ја донесува според одредбите на овој статут за одобрен капитал.

Одлуката за зголемување на основната главнина содржи податоци за износот, начинот и датумот на зголемување на основната главнина, бројот, родот и класите на акциите, паричните и непаричните влогови врз основа на коишто се превземаат новоиздадените акции и други податоци определени со закон, според соодветниот начин на зголемување на основната главнина.

Одлуката за зголемување на основната главнина се донесува со мнозинство на гласови кое не може да изнесува под две третини од акции со право на глас преставени во Собранието.

Ако Друштвото издаде повеќе родови акции, одлуката од ставот 3 на овој член е полноважна ако се согласат за тоа акционерите од секој род акции. Одлуката за согласност акционерите ја донесуваат со истото мнозинство со кое што е донесена одлуката од став 3 на овој член.

Нова одлука за зголемување може да биде донесена само ако претходното зголемување на основната главнина е извршено и запишано во трговскиот регистар и кај депозитарот на хартии од вредност.

член 24

Зголемување на основната главнина со влогови може да се врши само со издавање нови акции. Новоиздадените акции можат да се платат со пари и со внесување на непарични влогови.

Зголемувањето на основната главнина може да се врши со парични и непарични влогови, во согласност со закон.

Условно зголемување на основната главнина

член 25

Друштвото може да донесе одлука за условно зголемување на основната главнина само заради остварувањето на следните цели :

1. Доверителите на Друштвото да можат да го остварат правото на замена на конвертабилните обврзници со акции на Друштвото и право на првенство за запишување на новите акции кои Друштвото ќе ги издаде ;
2. Подготовка за присоединување и за поделба со раздвојување со превземање или издвојување со превземање и
3. Остварување на правото на акции на вработените, на Генералниот директор и на членовите на овие органи на Друштвата поврзани со него .

Во одлуката за условно зголемување на основната главнина се определуваат целта на условното зголемување на основната главнина, лицата кои можат да го

користат правото на првенство за запишување на новоиздадените акции, рокот во којшто мора да се изврши условното зголемување на основната главнина , условите под коишто можат се користат овие права , износот на којшто се издаваат акциите и мерилата и критериумите според коишто овој износ може да се пресмета.

Номиналниот износ на условно зголемената основната главнина не може да ја надмине половината од основната главнина на денот на донесување на одлуката за условно зголемување на основната главнина .

Правото на замена на обврзниците, односно правото на првенство за запишување акции од ставот 1 на овој член се остварува со писмена изјава за претворање на обврзниците во акции, односно за запишување на акции. На писмената изјава соодветно се применува член 429 од Законот за трговски друштва.

Правото на првенство за запишување на новоиздадени акции, соодветно се применува и на остварување на правото за првенство за запишување на новоиздадени акции според одлуката за условно зголемување на основната главнина.

Одобрен капитал

член 26

Одборот на директори може најмногу за пет години по уписот на основањето на Друштвото, односно за пет години по уписот на одлуката за измена на овој статут број 0201-395/11 од 07.04.2020 година во трговскиот регистар, преку издавање нови акции врз основа на влогови да ја зголеми основната главнина до определен номинален износ (одобрен капитал) .

Номиналниот износ на одобрениот капитал неможе да ја надмине половината од основната главнина во времето кога е дадено овластувањето за условно зголемување на основната главнина.

Новите акции можат да се издадат само во согласност на мнозинството неизвршни членови.

Издавањето нови акции се врши според одредбите од овој статут со коишто се уредува зголемувањето на основната главнина преку влогови , освен за прашања за кои со закон е поинаку определено .

Одредбите од овој статут што се однесуваат на правото на првенство за запишување на новоиздадените акции соодветно се применуваат и на остварувањето на правото на првенство за запишување на новоиздадените акции според одлуката за зголемување на основната главнина со одобрен капитал. Согласно член 35 од Законот за изменување на законот за трговски друштва (Службен весник на РСМ број 87/2008), ова право може да се користи по пристапувањето на Република Северна Македонија во Европската Унија.

Зголемување на основна главнина со средства на Друштвото

член 27

Собранието може да ја зголеми основната главнина со одлука за зголемување на основната главнина со преобразба на добивка, резервите и нераспределените (задржани) добивки коишто не биле распределени за дивиденда или за коишто не била определена друга намена (во понамошниот текст одлука за зголемување на основната главнина со средства на Друштвото)

Одлуката за зголемување на основната главнина со средствата на друштвото мора да е заснована на последната годишна сметка ревидирана од овластен ревизор за која ревизорот изразил мислење без резерва или мислење со резерва кое не ја доведува во прашање објективноста на годишната сметка, како и на годишниот извештај за работа на друштвото во претходната деловна година, одобрени од собранието.

Зголемувањето на основната главнина може да се изврши со издавање нови акции. Во одлуката за зголемување на основната главнина се наведува на кој начин ќе се врши зголемување на основната главнина.

Акционерите имаат право на новоиздадени акции, сразмерно на учеството на нивните акции во дотогашната основна главнина .

член 28

Статутарните резерви можат да бидат претворени во основната главнина во полн износ, а законската резерва може да биде претворена во основна главнина само ако го надминува износот определен со закон

Добивката и резервите не можат да бидат претворени во основна главнина доколку во билансот на состојба е прикажана загуба од претходните години..

Статутарните резерви коишто се определени за остварување на определена намена можат да бидат претворени во основна главнина само ако е тоа во согласност со таа намена .

Добивката може да биде претворена во основна главнина само откако друштвото ќе издвои општта резерва согласно Законот за трговски друштва

член 29

Новите акции издадени во согласност со овој Статут или одлука на Собрание за зголемување на основната главнина учествуваат во добивката за онаа година во која е извршено зголемувањето на основната главнина.

Намалувањето на основна главнина

член 30

Основната главнина може да биде намалена со :

1. намалување на номиналниот износ на еден или на повеќе родови и на класи акции;

2. спојување на номиналниот износ на еден или на повеќе родови и на класи акции, со тоа што најмалиот номинален износ на споената акција неможе да биде помал од 1 ЕВРО .и

3. повлекување на сопствени и на други акции, ако со повлекувањето севрши намалување на основната главнина.

По намалување на номиналниот износ и бројот на акциите ,односно по повлекувањето на сопствените и на другите акции ако со повлекувањето се врши намалување на основната главнина и по уписот и по објавувањето на уписот на намалување то на основната главнина во трговскиот регистар , акциите се поништуваат.

Основната главнина не може да се намали повеќе од најмалиот номинален износ определен за основната главнина со закон.

Одлука за редовно намалување на основна главнина

член 31

Намалувањето на основната главнина се врши со одлука за намалување на основната главнина што ја донесува Собранието со мнозинство гласови коешто не може да изнесува под две третини од акции со право на глас преставени на Собранието.

Ако постојат повеќе родови акции,за полноважноста на одлуката е потребна согласност на акционерите од секој род акции со мнозинство коешто не може да биде помало од мнозинството утврдено во ставот 1 на овој член. За давање согласност акционерите од секој род акции донесуваат посебна одлука за согласност.Одлуката за согласност се донесува на начинот и според условите утврдени во став 1 на овој член.

Со одлуката за намалување на основната главнина се определуваат износот, целта, како и начинот за спроведување на намалувањето на основната главнина. Ако намалувањето на основната главнина се врши со цел да им биде вратен дел од намалената основна главнина на акционерите , тоа мора да се наведе во одлуката.

Во повикот со којшто се свикнува Собранието на коешто се одлучува за намалувањето на основната главнина се наведуваат причината, целта и начинот на кој ќе се изврши намалувањето на основната главнина .

Одлука за намалување на номиналниот износ на акциите

член 32

Ако намалувањето на основната главнина се врши со намалување на номиналниот износ на акциите или со спојување на еден или повеќе родови и класи акции со намалување на нивниот износ на акционерите им се издаваат нови акции со нов номинален износ ,сразмерно на тоа колку нивните акции учествувале во основната главнина пред намалувањето на основната главнина.Новите акции се од ист род и класа како и акциите за коишто се заменети.

Одборот на директори доставува до Централниот депозитар за хартии од вредност, Барање да се извршат во акционерската книга на Друштвото измени соодветни на извршеното намалување на основната главнина така што да се запише новиот номинален износ на акциите или намалувањето на бројот на акциите заради спојување или повлекување на акции

член 33

На акционерите може да им исплатен дел од намалената основна главнина дури по намирувањето на побарувањата на доверителите или по давањето обезбедување на нивните побарувања, во согласност со закон.

Исплатите во согласност со став 1 од овој член можат да се вршат ако е извршено намалувањето на основната главнина и ако е извршен уписот на извршеното намалување во трговскиот регистар. Акционерите не можат да бидат ослободени од обврската да ги уплатат недоплатените уплати за акциите, односно ако не го уплатиле влогот за којшто зеле обврска да го уплатат се додека не ги подмират побарувањата на доверителите кои се пријавиле односно ако друштвото не даде соодветно обезбедување на нивните побарувања.

Ако е поднесена тужба за поништување на одлуката за намалување на основната главнина, исплатите не можат да се вршат, односно ослободувањето од натамошна уплата на акциите не настапува пред правосилноста на одлуката на судот.

член 34

Друштвото не може да исплаќа дивиденда поголема од 4% од основната главнина на Друштвото пред истекот на две години од годината во која што е донесена одлуката за намалување на основната главнина.

Ограничувањата од ставот 1 на овој член не се однесуваат ако Друштвото до уписот на одлуката за намалување на основната главнина во трговскиот регистар ги намали побарувањата на доверителите или даде соодветни обезбедувања за нивните побарувања.

Поедноставено намалување на основната главнина

член 35

Поедноставено намалување на основната главнина може да се врши само заради израмнување на номиналниот износ на основната главнина што ќе настане како последица од покривањето на загубата на Друштвото на товар на основната главнина.

Поедноставено намалување на основната главнина се врши со одлука за намалување на основната главнина. Во одлуката за намалување на основната главнина се наведува дека целта за намалување на основната главнина е покривање на загубата и дополнување на законските резерви.

Основната главнина може да биде намалена на поедноставен начин само откако ќе биде потрошена нераспределената добивка и резервите на Друштвото.

Износот добиен со намалување на основната главнина не смее да им се исплатува на акционерите и не смее да се користи за тоа акционерите да се ослободуваат од натамошните уплати на влогот врз основа на кој ги превзеле акциите.

Намалување на основната главнина со повлекување на акции

член 36

Намалувањето на основната главнина може да се врши и со присилно повлекување на акции.

Повлекувањето на акциите се врши според закон и овој статут.

Собранието, во одлуката за намалување на основната главнина ги определува начинот на којшто ќе се спроведе повлекувањето на акциите, рокот како и подробностите како тоа треба да се спроведе.

За исплата на надоместокот на акционерите којшто им припаѓа во случај на присилно повлекување на акции или кога акциите се стекнуваат за да бидат повлечени, како и за ослободување на акционерите од обврската за уплата на превземениот влог, на соодветен начин, се применуваат одредбите од член 445 на Законот за трговски друштва.

Не се постапува според ставот 2 на овој член ако акциите за коишто во целост е уплатен номиналниот или поголемиот износ за којшто се издадени:

1) бесплатно се дадени на располагање на Друштвото.

2) се повлечени на товар на добивката или на другите резерви ако тие можат да се користат за тоа.

Во случаите од ставот 5 на овој член во капиталната добивка се внесува износот којшто одговара на износот на основната главнина којшто отпаѓа на повлечените акции. Тие средства, освен во случаите на намалување на основната главнина не смеат да им се исплаќаат на акционерите.

Намалувањето на основната главнина во согласност со ставот 5 од овој член, се врши со одлука на Собранието на акционери. Во одлуката се определува целта на намалување на основна главнина.

Одлуката за намалување на основната главнина со повлекување на акции се запишува во трговскиот регистар.

Упис на извршено зголемување и намалување на основната главнина

член 37

На одлуката за намалување на основната главнина се врши предбележба во трговскиот регистар.

Во рок од осум дена од денот по извршеното зголемување или намалување на основната главнина, Генералниот директор поднесува пријава за упис во трговскиот регистар.

IV. ПОЛОЖБА НА АКЦИОНЕРИТЕ

член 38

Акционерите под еднакви услови имаат еднаква положба во Друштвото.

Секој склучен договор или превземена друга правна работа од некои од акционерите со која се повредуваат правата и интересите на другите акционери е ништовна, освен ако со тој договор, односно со правната работа не се согласни сите акционери.

член 39

Акционерите учествуваат во поделба на добивката што им припаѓа под услови и начин утврден со овој статут.

Акционерите имаат право на учество во добивката, освен ако, според одлука на Собранието за употреба на добивката, донесена врз основа на закон и на овој статут добивката е изоставена од распределба меѓу акционерите.

V. ОРГАНИ НА ДРУШТВОТО

Собрание на друштвото

член 40

Акционерите своите права во Друштвото ги остваруваат на собранието, освен ако со закон поинаку не е определено.

На секој акционер запишан во акционерска книга, од денот на уписот, му припаѓа право на учество во работата на собранието и право на глас, освен ако со закон поинаку не е определено.

Членовите на Одборот на директори учествуваат во работата на Собранието без право на глас, освен ако не се акционери.

Надлежност на собранието

член 41

Собранието одлучува само за прашања изречно определени со закон и со овој статут, а особено за :

1. измена на статут ;
2. усвојување на годишната сметка, на финансиските извештаи и на годишниот извештај за работа на Друштвото во претходната деловна година и одлучување за распределба на добивката ;
3. избор и отповикување на членовите на Одборот на директори ;
4. одобрување на работата и на водењето на работењето со Друштвото на членовите на Одборот на директори ;
5. зголемување и намалување на основната главнина на Друштвото;
6. промена на правата врзани за одделни родови и класи акции ;
7. издавање акции и други хартии од вредност ;
8. назначување овластен ревизор за ревизија за годишна сметка ако Друштвото има обврска да ги подготвува;
9. преобразба на друштвото во друга форма на друштво, како и за статусни промени на друштвото и
10. престанување на друштвото;

Собранието не може да одлучува за прашања од областа на управувањето, односно од областа на водењето на работењето на Друштвото што се надлежност на одборот на директори, освен ако тоа со закон поинаку не е определено.

Преседавач

член 42

Собранието избира председавач кој претседава со седница на собранието.

Председавачот го определува редоследот на работата и го одржува редот на седницата на собранието, а може да утврди и правила за водење на седницата на собранието.

Председавачот со собранието се избира за секое одделно собрание.

Мандатот на председавачот со собранието трае до изборот на председавачот на наредното собрание коешто треба да биде одржано.

За председавач со собранието може да биде избран секој акционер или лице коешто застапува акционер. За председавач со собранието не може да биде избран член на Одборот на директори.

Работни тела

член 43

Собранието избира записничар и двајца акционери –заверувачи на записникот, освен ако записникот не го води нотар. Кога собранието одлучува за измена на податок што во согласност во законот се запишува во трговскиот регистар записникот го води нотар.

Собранието избира и најмалку еден бројач на гласови кои ги пребројуваат гласовите при јавно гласање и ја спроведуваат целата постапка на тајно гласање.

Собранието избира и други работни тела (комитети) ако тоа е потребно за вршење други работи коишто го овозможуваат непреченото одвивање на работата на собранието на начин и според услови определени со закон и со овој Статут.

Годишно собрание

член 44

Годишното собрание го свикува Одборот на директори најдоцна три месеци по составувањето годишната сметка , на финансиските извештаи и на годишниот извештај за работа на Друштвото во претходната деловна година, а не подоцна од шест месеци од завршувањето на календарската година или 14 месеци од одржувањето на последното годишно собрание.

На годишното собрание :

1. се разгледуваат и се усвојуваат годишната сметка, финансиските извештаи и годишниот извештај за работата на Друштвото;

2. се одлучува за употребата на чистата добивка или за покривање на загубата и

3. се одобрува работата на членовите на Одборот на директори.

Ако Одборот на директори не го свика годишното собрание навреме, собранието без одлагање го свикуваат неизвршните членови на Одборот на директори.

Ако годишното собрание не го свикаат неизвршните членови на Одборот на директори или ако од било кои други причини не се одржи во рокот определен од ставот 1 на овој член, одлуката за свикување на годишно собрание може да донесе судот, по предлог на кој било акционер.

Годишното собрание по завршувањето на деловната година задолжително одлучува за одобрување на работата и за водењето на работењето на друштвото од страна на членовите на Одборот на директори. За одобрување на работата на членовите на Одборот на директори се гласа одделно за секој член на Одборот.

Расправата и одобрувањето на работата на Одборот на директори односно за начинот на водењето на работењето на Друштвото, мора да биде поврзана со расправа за годишната сметка, на финансиските извештаи и на годишниот извештај за работа на друштвото во претходната деловна година.

Ако годишното собрание не ја одобри работата на Одборот на директори или на некои од членовите на овој орган на истата седница, собранието може да одлучи да пристапи кон избор на сите членови на Одборот на директори или кон избор на нови членови на овој орган на местото на оние на кои собранието не им ја одобрило

работата. Собранието може да одлучи членовите на Одборот на директори на кои им ја одобрило работата да продолжат да ги вршат неодложните работи во Друштвото до изборот на полниот состав на овој орган што се врши на продолжена седница што се одржува во рок не пократок од 8 дена и не подолг од 15 дена од денот на објавувањето на датумот на кој што ќе се продолжи седницата на годишното собрание.

Одлуката за одобрување на работата на сите членови на Одборот на директори не го исклучува правото да се бара надомест на штета.

Одредбите од овој статутот со коишто се уредува собранието се применуваат и на годишното собрание, освен ако со закон поинаку не е определено.

Свикување и одржување на собрание

Член 45

Кога тоа го бара интересот на Друштвото и на акционерите, во времето меѓу две годишни собранија може да се свика собрание.

Одборот на директори односно неизвршните членови на Одборот на директори можат, со мнозинство гласови од своите членови кога тоа е предвидено со закон по своја иницијатива или по барање на акционер да донесат одлука за свикување на собрание.

Барање за свикување на собранието можат да поднесат акционерите кои имаат најмалку една десетина од сите акции со право на глас. Во барањето што го поднесуваат по писмен пат, акционерите кои бараат свикување на собрание мораат да ги наведат целта и причините за свикување на собранието, своето име и презиме, место на живеење и ЕМБГ, односно фирмата, седиштето и МБС ако акционерот е правно лице. Кон барањето акционерите доставуваат од акционерската книга издадена од Централниот депозитар за хартии од вредност во којшто е наведен бројот на акциите со право на глас којшто ги поседуваат во друштвото.

Барањето се доставува до Одборот на директори во седиштето на Друштвото. Барањето може да биде содржано во еден документ или во два повеќе документи потпишани од акционерите кои имаат најмалку една десетина од сите акции со право на глас.

Одборот на директори во рок од осум дена од денот на приемот на барањето на акционерите за свикување собрание, донесува одлука за прифаќање или за одбивање на барањето. Во одлуката за одбивање на барањето мора да се наведат поради коишто е така одлучено.

Ако по барањето на акционерите кои имаат мнозинство од сите акции со право на глас, Одборот на директори не свика собрание во рок од 24 часа од денот на поднесувањето на барањето, акционерите можат да поднесат предлог за свикување собрание до судот.

Јавен повик за свикување на собрание

Член 46

Собранието се свикува со објавување јавен повик до акционерите .

Јавниот повик за одржување на седницата на собранието се објавува на половина страница во најмалку еден дневен весник што излегува на целата територија на Република Македонија. Друштвото чии акции котираат на берза и друштво кое согласно со Законот за хартии од вредност е со посебни обврски за

известување треба да ја објават содржината на јавниот повик и на насловната страница од својата официјална интернет страница , а кога нивните акции котираат на берза да ја поднесат за објавување и на интернет страница на берзата.

Рокот којшто тече од денот на објавувањето на јавниот повик до денот на одржувањето на собранието неможе да биде пократок од 30 дена.

Собранието може да донесе одлука за свикување на седница на собрание која не е редовна годишна седница на начин пропишан во став 1 на овој член во рок кој не може да биде подоцна од четиринаесеттиот ден пред денот на кој треба да се одржи седницата на Собранието, ако Друштвото има воспоставено или користи електронски систем со кој му се овозможува на секој акционер електронски да гласа. Одлуката за свикување седница на собрание, собранието на Друштвото ја донесува со мнозинството гласови кое не може да изнесува помалку од две третини од акциите со право на глас преставени на собрание и рокот за нејзино важење не може да биде подоцна од одржување на првото наредно годишно собрание на Друштвото.

Ако седницата на собранието која била свикана на начин пропишан во став 4 од овој член нема да се одржи поради немање кворум , во рок кој не е подолг од 15 дена од денот на којшто требало да се одржи уредно свикана седница на собранието, се закажува нов датум за одржување на собранието (одложена седница на собранието) Свикувањето на одложената седница на собранието, како и секое наредно свикување може да биде во рок којшто е различен од рокот определен во став 4 на овој член под услов да не е ставена нова точка на дневниот ред и ако изминале најмалку десет дена од датумот кога е извршено последното свикување и датумот кога требало да се одржи седницата на собранието .

Трошоците за објавување на јавниот повик, односно за испраќање на поканите за свикување на седницата на собранието на Друштвото , паѓаат на товар на Друштвото.

член 47

Јавниот повик за свикување на собрание ги содржи следниве податоци:

- 1.фирма и седиште на Друштвото;
- 2.место и датум на одржување на собранието;
- 3.други процедурални формалности, пропишани со овој Статут,што се од значење за присуство на собраниеот и за начинот на гласање ;
- 4.дневниот ред на собранието и начинот на гласање ;
5. начинот на кој се достапни материјалите што се подготвени за собранието кое е свикано

Материјалите мораат да бидат достапни до акционерите од денот на објавувањето на јавниот повик.

Содржина на јавен повик кај Друштво чии акции котираат на берза, односно кај друштво кое согласно Законот за хартии од вредност е со посебни обврски за известување

член 47-а

Во јавниот повик за одржување на седница на собрание на друштво чии акции котираат на берза, односно кај друштво кое согласно Законот за хартии од вредност е со посебни обврски за известување се означува датумот и часот на одржување на седницата, се наведува местото на одржување на седницата и се прикажува предложениот дневен ред на седница на собранието.

Јавниот повик за одржување на седница на собрание кај друштвата од став 1 на овој член содржи опис на постапките според кои акционерите учествуваат и гласаат на седница на собранието, а особено за тоа како:

1. акционерите можат да вклучат точки во дневниот ред на собранието и да предлагаат одлуки со информација за тоа како истото можат да го направат откако ќе се објави повикот, како акционерите можат да поставуваат прашањата до друштвото за точките од дневниот ред на седницата на собранието и со информацијата за рокот до кој тоа можат да го сторат. По исклучок јавниот повик може да ги содржи само последните рокови до кои може да се предлагаат точки на дневниот ред, поставуваат прашања, односно да се предлагаат одлуки ако во јавниот повик е наведена официјалната интернет страница на друштвото со упатување дека на истата можат да се најдат детални информации за начинот на предлагање точки на дневниот ред, поставување прашања и предлагање одлуки од страна на акционерите.

2. се одвива постапката за гласање преку полномошник, кога ќе им се направат достапни обрасците за гласање преку полномошник на акционерите кога друштвото има подготвено такви обрасци и информација за тоа кога друштвото е подготвено да ги прими електронските известувања од страна на акционерите за дадени овластувања на полномошници.

3. се одвива постапка за гласање со кореспонденција или електронски кога друштвото овозможува такво гласање.

Во јавниот повик за одржување на седница на собрание на друштвото од ставот 1 на овој член треба да биде наведена адресата на официјалната интернет страница на друштвото на која ќе бидат достапни информации од член 47 – б на овој статут.

Информации кои треба да се објават на интернет страницата кај друштвото чии акции котираат на берза, односно кај друштво кое согласно Законот за хартии од вредност е со посебни обврски за известување
член 47 – б

Во период кој не може да започне подоцна од дваесет и првиот ден пред одржување на седница на собрание на Друштвото, како и на денот на одржување на седницата на собранието, друштвото чии акции котираат на берза, односно кај друштво кое согласно Законот за хартии од вредност е со посебни обврски за известување на својата интернет страница ги објавува најмалку следниве информации:

1. содржина на јавниот повик за свикнување седница на собрание на друштвото.

2. вкупниот број на акции и вкупниот број на гласачки права кои произлегуваат од акциите со право на глас на денот на објавата на јавниот повик, вклучително и вкупен број на акции од секој род класа.

3. документи и материјали кои ќе се разгледуваат на седница на собранието на друштвото.

4. предложените одлуки за донесување или каде што такви нема предложено, мислења од овластен орган или тело на друштвото по секоја точка од предложениот дневен ред на седницата на собранието на друштвото.

5. предложените одлуки од акционерите кои друштвото веднаш откако ќе ги прими треба да ги објави

6. обрасците за гласање преку полномошник и обрасците за гласање со кореспонденција подготвени за преземање електронски од страна на акционерите. Во случај ако друштвото на акционерите не им ги направи обрасците достапни за електронско преземање од неговата интернет страница, тогаш на истата страница друштвото објавува како обрасците можат да се добијат во писмена форма и на свој трошок, а по барање на акционер, ги доставува обрасците.

Во случај ако се свикува седница на собрание на друштвото врз основа на 46 став 4 од овој статут, а јавниот повик е објавен подоцна од дваесет и првиот ден пред одржување на седницата, рокот од став 1 на овој член се утврдува согласно член 46 став 4 од овој статут.

Дневен ред и негово дополнување

член 48

Собранието може да одлучува само за прашања коишто се уредно ставени на дневен ред.

Собранието може да расправа, без право на одлучување и за прашања коишто не се уредно ставени на дневен ред.

Секој акционер има право во кое било време да поднесува иницијатива за вклучување точки во дневниот ред на собранието коешто ќе биде свикано.

Акционери кои поединечно или заедно поседуваат најмалку 5% од вкупниот број на акции со право на глас можат да предложат дополнување на дневниот ред со барање за вклучување нови точки ако истовремено приложат и образложение за предложената точка за дополнување на дневниот ред или ако предложат одлука по предложената точка. Предлагањето точки на дневен ред друштвата можат да го овозможат да се врши со електронски средства.

Акционери кои поединечно или заедно поседуваат најмалку 5% од вкупниот број на акции со право на глас имаат право по писмен пат да предложат за усвојување одлуки по секоја од точките кои вклучени или ќе бидат вклучени во дневниот ред на седницата на собранието на друштвото. Предлагањето одлуки друштвата можат да го овозможат да се врши со електронски средства

Барањето за вклучување на една или повеќе точки од дневниот ред на собранието коешто е свикано и/или предлагањето на одлуки за усвојување се испраќа до органот на управување на друштвото односно до свикувачот на собранието назначен од судот во согласност со овој закон во рок од осум дена од денот кога е објавен јавниот повик за одржување на седницата на собрание на друштвото.

Барањето за вклучување една или повеќе точки од дневниот ред на собранието коешто веќе е свикано не може да се одбие, освен во случаите :

1. ако акционерот односно акционерите го пропуштиле рокот од став 6 на овој член;
2. ако акционерот односно акционерите не поднесуваат доволен број на акции со право на глас во друштвото, во согласност со ставот 5 на овој член ;
3. ако предлогот не ги исполнува другите услови предвидени во закон и
4. ако точката односно точките коишто се бара да бидат вклучени во дневниот ред на собранието не спаѓа во надлежност на собранието или не е во согласност со закон и овој статут.

Ако барањето од ставот 6 на овој член не е ставено на дневен ред, освен во случаите од ставот 7 на овој член, конечна одлука донесува собраниеот при усвојување на дневниот ред.

Барањето за вклучување една или повеќе точки од дневниот ред на свиканото собрание, органот што го свикал собраниеот, односно лицето определено од судот да свика собрание, го објавува на ист начин како што го објавил јавниот повик за учество на свикано собрание најдоцна осум дена пред денот на неговото одржување..

Таму каде што остварувањето на правото на акционери од ставовите 4 и 5 на овој член повлекува измена на дневниот ред на седницата на собрание кој веќе им е објавен на акционерите, друштвото го става на располагање ревидираниот дневен ред на истиот начин како и претходниот дневен ред пред датумот на одржување на седницата на собрание на друштвото. Ревидираниот дневен ред е уредно ставен на располагање ако акционерите можат навремено да овластат полномошници или да гласаат со кореспонденција.

Пријавување и евиденција за присуство на собрание

член 49

Секој акционер кој има намера да учествува на свиканото собрание е должен да го пријави своето учество на собраниеот (пријава за учество на собраниеот) најдоцна пред почетокот на седницата на закажаното собрание. Списокот на пријавени акционери го подготвува Одборот на директори, односно лицето овластено за свикнување на собраниеот.

Списокот на пријавени акционери од став 1 на овој член се става на увид во седиштето на Друштвото.

Пред почетокот на одржувањето на собраниеот, Одборот на директори, односно лицето овластено за свикнување на собраниеот го споредува списокот на пријавените акционери според состојбата во акционерската книга добиена од Централниот депозитар за хартии од вредност 48 часа пред одржување на седницата на собраниеот.

Пред почетокот на одржувањето на собраниеот, списокот од ставот 3 на овој член го потпишува секој присатен акционер односно полномошник на акционер со што го верификува своето присуство на собраниеот (верификуван учесник на собраниеот). Потпишаниот список, со свој потпис го заверуваат председавачот со собраниеот и записничарот. По заверка на списокот председавачот со собраниеот го констатира кворумот за работа.

Заверениот список од став 4 на овој член им се дава на увид на сите учесници на собраниеот пред првото гласање. Секој верификуван учесник може да бара копија од потпишаниот список, на свој трошок кој што не може да биде поголем од вистинскиот трошок.

Учество на акционерите на седница на собрание со електронски средства кај друштвото чии акции котираат на берза, односно кај друштво кое согласно Законот за хартии од вредност е со посебни обврски за известување

член 49-а

Друштво чии акции котираат на берза и друштво кое согласно Законот за хартии од вредност е со посебни обврски за известување можат да им овозможат на

акционерите најмалку еден од следниве начини за учество на седница на собрание на друштвото со електронски средства:

1. директен пренос на собрание

2. двонасочна аудио и видео комуникација во живо која на акционерите им овозможува да се обраќаат на собранието од кое било оддалечено место и

3. електронски средства за гласање, пред или за времетраење на собранието и без потреба од овластување на полномошник кој физички присуствувал на седницата.

Друштвата од ставот 1 на овој член кои на акционерите им овозможуваат да учествуваат на седница на собранието на друштвото на начин како што е пропишано во ставот 1 од овој член мора да имаат воспоставено систем за електронска регистрација и евиденција на акционерите заради нивна идентификација и зачувување на безбедноста на електронската врска при учество на акционерите на собрание на некои од начините пропишани од став 1 на овој член и притоа не смеат да бараат од акционерите да поднесуваат документи заверени кај нотар или потврдени од друг домашен или странски надлежен орган.

Друштвата од ставот 1 на овој член се должи на свој трошок да обезбедат овластен судски преведувач од македонски на англиски јазик и од англиски на македонски јазик онаму каде што учествува на седница на собранието имаат најавено акционери кои не се државјани на Република Македонија .

Право на поставување прашања

член 49-б

Секој акционер има право да поставува прашања по секоја од точките од дневниот ред на седницата на собранието на друштвото.

Друштвото преку свој овластен орган или застапник е должно да одговори на прашањата што му ги поставуваат акционерите .

Правото да се поставуваат прашањата од акционерите и обврската на друштвото да одговори на поставени прашања може да биде претходно условено од потребата да се потврди личниот идентитет на акционерите кои поставиле прашања , одржување на ред во заседавањето и работата на собранието , или преземање активности за зачувување на доверливоста во работењето и деловните интереси на друштвото.

Друштвото може да даде еден збирен одговор на прашања од иста содржина .

Прашањата поставени од акционерите се сметаат дека се одговорени ако одговорите се достапни на интернет страница на друштвото во формат прашање и одговор.

Друштво чии акции котираат на берза и друштво кое согласно Законот за хартии од вредност е со посебни обврски за известување е должно одговорите на поставените прашања на седница на собранието на друштвото да ги објави на својата интернет страница во формат прашање и одговор

Полномошник на акционер на собрание

член 50

Акционер може да овласти со полномошно друго физичко или правно лице како свој полномошник на седница на собрание на друштвото (во понатамошниот текст полномошник) коешто ќе учествува и ќе гласа на седница на собранието во негово име. Полномошникот ги ужива истите права, како и акционерот од кого е овластен со

полномошното, вклучително да се јави за збор, да води дискусија и да поставува прашања на седницата на собранието на друштвото.

Акционерот мора да го информира акционерското друштво по писмен пат за назначување на свој полномошник на седница на собрание на друштвото.

Онаму каде што полномошното не содржи ограничувања или инструкции за гласање, полномошникот може да гласа по сопствена определба, но секогаш водејќи сметка за интересите на акционерот кој му го дал полномошното.

Ако со закон поинаку не е пропишано, овластување на полномошник на седница на собрание на друштвото се дава во писмена форма и заверено на нотар.

Кај друштво чии акции котираат на берза и друштво кое согласно Законот за хартии од вредност е со посебни обврски за известување, овластување на полномошник на седница на собрание на друштвото се дава на начин како што е пропишано во членовите 50 –б и 50- в од овој статут.

Полномошно може да се даде само за една седница на собрание на друштвото.

Полномошникот може да добие овластување од еден или повеќе акционери и бројот на акционери кои можат да овластат исто лице за полномошник не е ограничен.

Полномошникот мора да води запис за добиените инструкции за гласање ако имало такви и да ги чува најмалку една година од денот на одржувањето на седницата на собранието на друштвото на која тој учествувал и гласал, како и да потврди дека ги извршил тие инструкции ако тоа му го побара друштвото или акционерот од кого добил овластување.

Кога полномошникот е ополномоштен од неколку акционери, тој може да дејствува и да гласа за одреден акционер поинаку отколку за друг акционер.

Полномошното може да се откаже еднострано, без наведување на причините од акционерот или од полномошникот, со доставување писмено известување до другата страна. Ако акционерот лично го евидентира своето присуство на седницата на собранието со сите акции кои ги поседува и изјави дека самиот ќе расправа, одлучува и гласа со сите акции кои ги поседува се смета дека полномошното за таа седница му е откажано и акционерот може своето право на глас да го остварува лично и без ограничување.

Конфликт на интерес кај полномошникот

член 50 -а

Друштвото не смее да ги ограничува лицата да бидат полномошници на собрание, освен кога кај нив постои состојба на конфликт на интерес во смисла на ста 2 од овој член.

Состојба на конфликт на интерес постои кога има ризик лицето да има интерес поинаков од интересот на акционерот од кого добило овластување да биде негов полномошник, а особено во случај кога лицето е:

- 1) член на органот на управување, односно член на органот на надзор на друштвото, вклучително и членовите на неговото потесно семејство.
- 2) Раководно лице во друштвото или член на негово потесно семејство
- 3) Член на органот на управување, односно органот на надзор, вработен или овластен ревизор на поврзани или зависни друштва со друштвото, вклучително и членовите на неговото потесно семејство.
- 4) Застапник по закон или друго овластено физичко лице од друштвото или друго правно лице што е во сопственост на друштвото.

5) Вработен или овластен ревизор во друштвото.

Во случај кога постои конфликт на интерес во смисла на одредбите од став 2 на овој член, лицето не може да биде полномошник.

По исклучок од став 3 на овој член, за полномошник на собрание кај друштвото чии акции котираат на берза и друштво кое согласно Законот за хартии од вредност е со посебни обврски за известување можат да бидат овластени лица кај кои има конфликт на интерес во смисла на ставот 2 од овој член само под услов ако тие :

1) претходно им обелодениле на акционерите дека кај нив има конфликт на интерес.

2) добиле конкретни инструкции за гласање во писмена форма од акционерите од кои се овластени да бидат полномошници за секоја предложена одлука за гласање по точките на дневниот ред на седницата на собранието за која им важи полномошното.

По исклучок од став 3 на овој член правни лица можат да овластат со полномошно лице кое е член на нивен орган на управување или е вработен кај нив да учествува и да гласа на седница на собрание.

Секој може да го извести друштвото од став 4 на овој член за постоење на конфликт на интерес кај кое било лице кое има добиено полномошно од акционер. Органот на управување на друштвото по добивање на информација за постоење на конфликт на интерес кај едно лице задолжително мора да ја провери таа информација и да побара од лицето за кое друштвото е известно дека кај него постои конфликт на интерес да му ги обелодени сите информации во врска со можно постоење на таквата состојба.

Друштвото од ставот 4 на овој член без одлагање на својата интернет страница го објавува идентитетот и причините за постоење на конфликт на интерес кај полномошниците.

Полномошното дадено согласно со ставот 4 од овој член кај кое постои, конфликт на интерес согласно со ставот 2 на овој член важи од денот кога ќе се објави идентитетот на лицето со причина за постоење на конфликт на интерес на интернет страница на друштвото.

Дејствијата извршени од полномошници кај кои постоел конфликт на интерес, но истиот не им бил претходно обелоденет на акционерите од кои биле овластени како полномошници, како и на друштвото ќе се сметаат за лица на кои не им е дадено полномошно.

Овластување полномошници по писмен пат кај друштво чии акции котираат на берза и друштво кое согласно Законот за хартии од вредност е со посебни обврски за известување

Полномошно за седница на Собрание на акционери

Член 50-б

Акционерите можат да овластат полномошник на седница на собрание на друштвото со давање полномошно во писмена форма без обврска да го заверат полномошното кај нотар кај друштво чии акции котираат на берза и кај друштво кое согласно Законот за хартии од вредност е со посебни обврски за известување. Акционерите треба веднаш да го известат друштвото за секое полномошно дадено во писмена форма. Акционер кој нема да го извести друштвото за секое полномошно дадено во писмена форма. Акционер кој нема да го извести друштвото за дадено полномошно ќе се смета дека не го дал полномошното.

Ако друштвото од ставот на овој член има утврдено образец за давање полномошно во писмена форма , тогаш образецот треба да биде испратен на трошок на друштвото лично до секој акционер или да се направи достапен за преземање од интернет страницата на друштвото на начин што акционерите би можеле да го превземат електронски за да го мотпечатат , пополнат и потпишат.Кога акционер од било која причина технички неможе да го преземе образецот за давање полномошно од интернет страницата или ако му бил испратен лично по пошта ,а образецот не го примил , тој може да користи и други видови обрасци за давање полномошно во писмена форма.

Друштвото од став 1 на овој член е должно да уважи полномошно дадено во писмена форма ако било писмено известено од акционерот давател на полномошното. Друштвото може да бара утврдување на личниот идентитет на акционерот како услов за уважување на полномошното , односно верификација на инструкциите за гласање ако такви му се дадени на полномошникот, но не смее да се бара полномошното да се завери од нотар или да биде потврдено од домашен или странски надлежен орган како услов за уважување на полномошното односно инструкциите за гласање.

Одредбите на овој член соодветно се применуваат и на откажување на полномошно по писмен пат.

Овластување полномошници по електронски пат кај Друштво чии акции котираат на берза и друштво кое согласно Законот за хартии од вредност е со посебни обврски за известување

Полномошно со инструкции за гласање член 50-в

Акционерите кај Друштво чии акции котираат на берза и друштво кое согласно Законот за хартии од вредност е со посебни обврски за известување можат да овластат полномошници и/или на истите да им дадат инструкции за гласање на електронски начин.

Друштвата од ставот 1 на овој член се должни на акционерите да им обезбедат користење на електронски систем преку кој акционерите ќе можат да се регистрираат да овластуваат свои полномошници и на истите да им даваат инструкции за гласање на седницата на собранието на друштвото.

Одредбите од овој член соодветно се применуваат и на откажувањена полномошно на електронски начин.

Кворум за работа на собранието

член 51

Собранието може да работи (кворум за работа) ако на седницата присуствуваат верификувани учесници на собранието кои поседуваат најмалку мнозинство од вкупниот број на акции со право на глас.

Ако на собранието не се обезбеди кворум од став 1 на овој член собранието не може да почне со работа.За време што не е подолго од 15 дена од денот за кој што е закажано одржувањето на собранието за кое што немало кворум за работа се закажува нов термин за одржување на собранието (презакажано собрание) кое што и се одржува во овој рок.Новиот термин за одржување на презакажаното собрание се објавува на начин на кој што е објавено свикувањето на собранието кое што немало кворум за работа.

Учеството на презакажаното собрание повторно не се пријавува. Пред да се започне со работа на презакажаното собрание се пристапува кон потпишување на списокот, со што секој присатен го верификува своето присуство на презакажаното собрание. Потпишаниот список со свој потпис го заверува председавачот со собранието и записничарот. По заверката на списокот председавачот со собранието го констатира присуството на пријавените акционери, односно на нивните полномошници, односно кворумот за работа на собранието.

Секој верификуван учесник на презакажаното собрание може да бара копија на потпишаниот список на свој трошок.

На презакажаното собрание може да се одлучува само по прашања утврдени во дневниот ред за првото свикување на собранието без оглед на бројот на присатни акционери и бројот на акциите што ги имаат. На презакажаното собрание не може да се одлучува за прашања за коишто според закон, се одлучува со поголемо мнозинство од кворумот од став 1 на овој член.

Мнозинство со кое одлучува собранието

член 52

Одлуките на собранието се донесуваат со мнозинство од акциите со право на глас преставени на собранието, освен ако со закон и со овој статут не е определено поголемо мнозинство.

Продолжување на прекинатата седница на собранието

член 53

Ако дојде до прекин на седницата на собрание што започнало со работа, присатните акционери на седницата на собранието можат да одлучат собранието да продолжи со работа во време и место коешто се определува со мнозинството на гласови од кворумот за работа на собранието, освен ако со овој статут не е определено поголемо мнозинство. Одложувањето не може да биде подолго од осум дена од денот на прекилот.

Ако дојде до прекин на седница на собрание што започнало со работа, а собранието не донело одлука за родолжување со работа, во согласност со ставот 1 од овој член, председавачот на собранието го определува времето и местото на продолжување на прекинатата седница на собранието, освен ако не е со овој статут поинаку определено.

Учеството во продолжување на прекинатата седница на собранието повторно не се пријавува. Акционерот кој не го пријавил учеството на собранието чијашто седницата е прекината има право да го пријави своето учество пред почетокот на продолжената седница според состојбата на акционерската книга.

На почетокот на работата на продолжената седница на собранието се пристапува кон повторно потпишување на списокот на пријавените акционери односно полномошниците, со што секој присатен акционер го верификува своето присуство на продолжението на прекинатата седница на собранието.

Потпишаниот список со свој потпис повторно го заверуваат председавачот со собранието и записничарот. По заверувањето на списокот, председавачот со собранието го констатира кворумот за работа на продолжението на прекинатата седница на собранието.

Заверениот список од ставот 3 на овој член им се дава на увид на сите учесници на продолжението на прекината седница на собранието пред првото гласање. Секој верикуван учесник може да бара копија на потпишаниот список на свој трошок.

Ако на продолжената седница нема кворум за работа или таа не се одржи во рокот од ставот 1 на овој член, се закажува ново собрание според условите, начинот и постапката определени со закон и со овој статут.

Одлуките донесени на собранието коешто по започнување со работа ја прекинало работата, без разлика на тоа дали ќе продолжи со работа, се сметаат полноважни. На седницата на којашто собранието продолжило да работи, собранието расправа и одлучува само по точките коишто не се разгледувани и по коишто не е одлучувано.

Ограничување при остварувањето на правото на глас

член 54

На собранието акционер, не може да гласа за одлука што го ослободува лично од обврска, од некое побарување коешто друштвото го има спрема него или од одговорност или кога му се признава некаква предност или привилегија на сметка на друштвото, односно кога се гласа за одлука да се поведе судска или друга постапка против него, освен ако со закон поинаку не е определено. Во овие случаи акционерот не може да го остварува правото на глас, ниту лично ниту преку полномошник.

Ако акционерот постапи спротивно на став 1 од овој член, одговара за штета којашто друштвото ќе ја претрпи, освен ако докаже дека мнозинството било постигнато без неговиот глас.

Ништовен е договорот со кој акционерот се обврзува да го врши правото на глас според упатство на Одборот на директори. Ништовен е и договорот со кој акционерот се обврзува да гласа за секој предлог на Одборот на директори.

Начин на гласање на собрание

член 55

Собранието одлучува со јавно гласање. За броење на гласовите собранието избира најмалку еден бројач на гласови.

За сите избори на член на Одборот на директори или за отповикување на членовите на овој орган, гласањето е јавно.

По барање на еден или на повеќе акционери кои имаат најмалку една десетина од вкупниот број на акциите со право на глас се пристапува кон тајно гласање.

Гласање со кореспонденција

член 55-а

Друштвото може да им овозможи на акционерите да гласаат со кореспонденција пред денот на одржување на собранието.

Друштвото, пред да им овозможи на акционерите да гласаат со кореспонденција може да побара претходно тие да го потврдат својот личен идентитет приложувајќи документи за лична идентификација во оригинал или во препис од оригинал по избор на акционерите да го заверат кај нотар или да биде потврден од домашен или странски

надлежен орган. Друштво кое има воспоставено систем на внатрешна евиденција и регистрација на акционерите на кои истиот им е достапен, може да го примени тој систем како средство за идентификација на акционерите.

Гласањето со кореспонденција кое е извршено спротивно на одредбите од ставот 2 на овој член е ништовно.

Отстранување на определени пречки за ефективно остварување на гласачките права

член 55-б

Физичко или правно лице кое е акционер согласно со одредбите на овој закон може да презема дејства за време на вршење на негова дејност за сметка на друго физичко или правно лице (во понатамошниот текст : клиент).

Лицето кое презема дејства во име на еден или повеќе клиенти , го обелоденува на друштвото идентитетот на секој свој клиент и бројот на акциите чие право на глас го остварува за сметка на секој клиент, како и содржината на овластување и инструкции за гласање ако такви инструкции примил од клиентот. Друштвото не може да бара нотарска заверка или потврда од домашен или странски орган на документите со кои ќе се врши обелоденувањето.

член 56

Ако е тоа наведено во јавниот повик и дневниот ред акционерите можат да гласаат на свикано собрание и преку телефон и друго соодветно електронско средство, коешто е дел од јавната комуникација. На секој акционер мора на сигурен начин да му се утврди идентитетот, правото на глас, начинот на воспоставување комуникациска врска меѓу друштвото и акционерот и тоа така што гласањето ќе му биде достапно и ќе може, со сигурност, да се евидентира извршеното гласање. Кога акционерот гласа преку телефон или преку друго електронско средство се смета за присутен на собранието, односно го сочинува кворумот за работа и за одлучување на собранието.

Секој акционер може да го оспори гласањето од став 1 од овој член и да бара да се утврди дека е ништовно ако докаже дека при гласањето не бил на сигурен начин утврден идентитетот на секој акционер, не била воспоставена соодветна комуникациска врска меѓу друштвото и акционерот која овозможила гласање, достапно на секој акционер, заради што со сигурност не можел да се евидентира кворумот и извршеното гласање.

член 57

Ако собранието одлучи гласањето да се врши тајно, во тој случај тајното гласање го спроведува комисија за спроведување на тајно гласање избрана од собранието. Комисијата е составена од три члена од редот на акционерите. Во комисијата не може да се избере акционер, односно друго лице кое е член на Одборот на директори, ниту претседавачот со собранието на кое се врши тајно гласање. Комисијата за спроведување на тајно гласање е должна да работи непристрасно и праведно.

Комисијата ја определува содржината на гласачките ливчиња, се грижи за умножување на гласачките ливчиња, ги нумерира гласачките ливчиња, ги пребројува гласовите и поднесува писмен извештај за спроведеното тајно гласање во којашто утврдува колку ливчиња биле употребени за спроведување на тајно гласање, колку ливчиња останале неупотребени и ги утврдува резултатите. Извештајот за спроведеното тајно гласање го потпишуваат сите членови на комисијата.

Гласачкото ливче мора да ги содржи имињата и презимињата на сите кандидати кои се избираат со тајно гласање.

Кога се врши тајно гласање, ливчето за гласање мора да ги содржи прашањата за коишто ќе се гласа, опцијата за гласање за, против, воздржани за секое прашање или група на прашања или друга јасна опција, како и објаснување на начинот на којшто се врши тајното гласање.

Гласачките ливчиња (употребуваните и неупотребуваните), извештајот за спроведеното гласање и другиот изборен материјал се чуваат на ист начин како и записниците од собранијата.

Утврдување на резултатите од гласањето

член 57-а

Друштвото е должно за секоја одлука за која се гласало на седницата на собранието на друштвото да го утврди вкупниот број на акции за кои биле дадени важечки гласови, вкупниот број на важечки гласови и делот од основната главнина кој го преставуваат тие и бројот на гласови дадени за , против и воздржан за секоја одлука што е предмет на гласање на собранието.

По исклучок осд став 1 на овој член , ако ниту еден акционер не стави забелешка на гласањето, односно не побара целосен отчет за резултатите од гласањето , друштвото може да ги утврди резултатите од гласањето само до степен потребен за да се прикажа дека потребното мнозинство за секоја одлука е постигнато.

Во рок од 15 дена од денот на одржаната седница на собранието кај Друштво чии акции котираат на берза и друштво кое согласно Законот за хартии од вредност е со посебни обврски за известување е должно на својата интернет страна да ги објави резултатите како што е пропишано со став 1 од овој член .

Влегување во сила на одлуките од собрание

член 58

Одлуките на собранието влегуваат во сила со денот на донесувањето, освен ако во одлуката не е утврден друг датум на влегување во сила.

Записник од собрание

член 59

За работа на собранието се води записник којшто ги содржи податоци определени со закон.

За записничар и заверувачи на записник не може да биде избран член на Одборот на директори, нити претседавачот на собранието.

Записникот се подготвува најдоцна во рок од осум дена од денот на одржувањето на собранието и него го потпишуваат записничарот и претседавачот со собранието, а го заверуваат заверувачи на записникот.

Секој акционер може да бара од Генералниот директор издавање копија од записникот на собранието, на негов трошок. Трошокот не може да биде поголем од стварните трошоци.

Кога записникот го води нотар, записникот го подготвува во рок од три дена од денот на одржување на собранието и него го потпишува нотарот и претседавачот со собранието. Копијата од ставот 4 на овој член ја дава нотарот кој го водел записникот.

Право на известување

член 60

Секој акционер може на собранието да бара известување за состојбите на друштвото и за неговите односи со други друштва, ако известувањето е поврзано со точките од дневниот ред на собранието.

Акционерот на кого му е ускратено известувањето, може да побара во писмена форма, неговото прашање, барање и причините поради коишто тој е лишен од известувањето, да бидат внесени во записникот од расправата.

Одбор на директори

член 61

Управувањето со Друштвото е организирано според едностепениот систем со Одбор на директори.

Состав на Одборот на директори

член 62

Одборот на директори има 7 члена, од кои 6 неизвршни членови на Одборот на директори (во понатамошниот текст: неизвршни членови) и еден извршен член на Одборот на директори (во понатамошниот текст: Генерален директор)

Независни членови

член 63

Два неизвршни членови на Одборот на директори собранието ги избира како независни членови на Одборот на директори.

При изборот на членовите на Одборот на директори се назначува кои два члена се избираат како независни членови на Одборот на директори.

Независните членови на Одборот на директори се избираат од редот на неизвршните членови.

Услови за избор

член 64

За член на Одборот на директори можат да бидат избрани само физички лица кои се деловно способни.

За член на Одборот на директори не може да биде избрано лице против кое е изречена казна, односно прекршочната санкција забрана за вршење должност од определено занимање кое делумно или во целост е опфатено во предметот на работењето на друштвото додека трае таа забрана.

Органи што вршат избор

член 65

Членовите на Одборот на директори ги избира собранието со мнозинство гласови од акциите со право на глас од кворумот определен за работа на собранието со овој статут.

Пред да се пристапи пред изборот на член на Одборот на директори, акционерите предлагаат кандидати за членови на Одборот на директори. Предлогот се доставува најдоцна 15 дена пред одржување на собранието.

Предлозите се доставуваат во писмена форма, со податоци за возраста, полот, образованието и другите професионални квалификации, работното искуство и како го стекнал, во кои друштва е или бил член на орган на управување и други поважни функции што ги вршел, бројот на акции што ги поседува во друштвото и во други друштва, како и заемите и другите обврски коишто ги има спрема друштвото.

Писмените предлози од ставот 2 на овој член потпишани од предлагачот, предлагачот ги доставува лично до свикувачот на собранието или од него овластено лице за прием на предлозите, кој со свој потпис го заверува примениот предлог.

член 66

Пред да се пристапи кон изборот на член на Одборот на директори, за секој кандидат во писмена фирма, се објавуваат потребните податоци од ставот 3 на член 65 на овој статут.

Податоците утврдени во ставот 3 на член 65 на овој статут им се доставуваат на акционерите најдоцна 7 дена пред собранието да пристапи кон изборот.

Податоците се достапни на секој акционер.

член 67 (се брише)

Доколку не се достават предлози за избор за членови на Одбор на директори, пред одржувањето на собранието, секој акционер или повеќе од нив кои поседуваат најмалку 20% од вкупниот број на акции со право на глас можат на самото собрание да дадат предлог.

За кандидатите предложени на самото собрание, податоците се објавуваат на седницата на собранието и се составен дел на записникот изготвен за работа на собранието.

член 68

Одлуката на собранието за избор на Одборот на директори односно нивен член влегува во сила од денот на донесување.

Пријавата за упис во трговскиот регистар на избраниот Одбор на директори, односно на нивен член ја поднесува Генералниот директор.

Председател на Одборот на директори

член 69

Одборот на директори, од редот на своите неизвршни членови, со мнозинство гласови од вкупниот број на членови на Одборот на директори, избира Председател на Одборот на директори.

Одборот на директори може да го разреши председателот во било кое време и да избере нов председател.

Председателот на Одборот на директори ги свикува и председава со состаноците, одговорен е за водењето евиденција за состаноците и организирањето на другите начини (форми) на работа и одлучување на Одборот на директори.

Ако председателот од кои и да е причини не е во можност да ја врши функцијата председател или ако е отсутен, со состаноците на Одборот на директори председава друг неизвршен член, избран со мнозинство гласови на присатните членови на Одборот на директори.

Мандат

член 70

Членовите на Одборот на директори се избираат за период од шест години.

Членовите на Одборот на директори можат да бидат повторно избрани без разлика на тоа колку мандати претходно биле избрани.

Престанок на мандатот

член 71

Ако Годишното собрание не ја одобри работата на Одборот на директори или на негов член престанува мандатот на сите членови на Одборот на директори, односно членот на којшто Годишното собрание не му ја одбрил работата.

Во случај на став 1 од овој член Годишното собрание пристапува кон избор на сите членови на Одборот на директори, или кон избор на нов член на местото на оној на којшто собранието нему ја одобрило работата.

По исклучок од став 2 на овој член Собранието може да одлучи членовите на Одборот на директори на кои им ја одобрило работата да продолжат да ги вршат неодложните работи во друштвото до изборот на полниот состав на Одборот на директори. Изборот на членовите на Одборот на директори се врши на продолжена седница што се одржува во рок не пократок од осум дена и не подолг од 15 дена од денот на објавувањето на датумот на којшто ќе продолжи седницата на годишното собрание. Денот на одржувањето на продолжената седница се објавува во дневен весник.

Одлуката на собранието за отповикување на Одборот на директори, односно на негов член влегува во сила со денот на донесувањето.

Оставка

член 72

Член на Одборот на директори може да поднесе оставка во кое било време со поднесување писмено известување до органот што го избрал, освен кога интересите на друштвото не наложуваат нешто друго.

Потписот на членот на Одборот на директори на известувањето за оставката мора да биде заверена на нотар.

По поднесена оставка не се одлучува за нејзино прифаќање.

Ако интересите на друштвото го наложуваат тоа, Одборот на директори може да го обврзе членот кој дал оставка да продолжи да ја врши функцијата се до изборот на нов член на Одборот на директори, но не подолго од 60 дена. Се смета дека членот на Одборот на директори му престанал мандатот со денот на поднесување на известувањето за оставка, во писмена форма, освен ако во известувањето не е наведен некој друг датум. Врз основа за известувањето за оставка, се поднесува пријава за бришење на уписот во трговскиот регистар на членот на Одборот на директори кој дал оставка.

Непотполн состав

член 73

Ако еден или повеќе членовите на Одборот на директори престанат да ги вршат своите функции во текот на мандатот или ако се спречени да ги вршат, другите членови на Одборот на директори продолжуваат со работа до пополнување на испразнетото место на наредното собрание.

Ако бројот на членовите на Одборот на директори се намали под бројот определен со овој статут, но не помал од минималниот број определен со закон, Одборот на директори може, во рок од 90 дена од денот кога на членот му престанала функцијата, да го пополни неговиот состав со избор на вршител на должноста член на Одборот на директори до наредното собрание. Донесените одлуки превземените правни работи и дејствија од страна на Одборот на директори остануваат полноважни.

Ако бројот на членовите на Одборот на директори се намали под бројот определен со закон, преостанатите членови на Одборот на директори мораат во рок од 3 дена да свикаат собрание за да се пополни составот на Одборот на директори.

Ако собранието на биде свикано во овој рок, собранието го свикнуваат неизвршните членови на Одборот на директори, во рок од 3 дена по истекот на претходниот рок. Донесените одлуки и превземените правни работи и дејствија од страна на Одборот на директори остануваат полноважни.

Судир на интереси

член 74

За секој договор или друга деловна активност на друштвото во којашто друштвото е странка и во којашто член на Одборот на директори има интерес, дури и на посреден начин, мора да постапи според одредбите од Законот за трговски друштва.

Секој член на Одборот на директори кој има интерес е должен веднаш да го пријави тоа.

За големите зделки и зделките на друштвото со заинтересирана страна, како и постапката за нивно одобрување ќе се применат одредбите од Законот за трговските друштва.

Еднаква положба

член 75

Членовите на Одборот на директори во согласност со нивната положба, определена со закон и овој статут, имаат исти права и обврски, без оглед на тоа како се распределени правата и обврските меѓу нив во органот. Работите ги вршат заедно според овластувањата определени со закон и според работите што им се доверени во согласност со закон и со овој статут.

Подготвување и спроведување на одлуките на собранието

член 76

Одборот на директори при подготвување и спроведување на одлуките на собранието, особено е должен:

1. на барање на собранието да ги подготви општите акти и одлуките чиешто донесување е во надлежност на собранието;
2. да ги подготвува договорите коишто можат да се склучат само со согласност на собранието;
3. да ги извршува одлуките коишто собранието ги донесува во рамката на неговата надлежност и
4. да врши и други работи коишто со закон ги им спрема собранието и што се во рамките на неговата надлежност.

Кворум за работа

член 77

Одборот на директори може да работи и да одлучува ако на состанокот се присутни најмалку половина од сите негови членови.

Одборот на директори ги донесува одлуките со мнозинство гласови од кворумот определен во ставот 1 на овој член, ако со закон и со овој статут не е определено поголемо или друго мнозинство.

Гласот на Претседателот на Одборот на директори, а во негово отсуство на претседавачот кој е овластен од претседателот да го заменува, е одлучувачки во случај на поделба на гласовите, освен ако со статутот поинаку не е определено.

Одлуките на Одборот на директори влегуваат во сила со денот на донесување, освен ако со закон поинаку не е определено.

Состаноци и известување

член 78

Одборот на директори одржува состанок кога тоа го налага извршувањето на работите во рамките на неговите надлежности.

Секој член на Одборот на директори со барање поднесено во писмена форма, може со наведување на причините и целта да бара од Претседателот на Одборот на директори да свика состанок на Одборот на директори .

Ако членот кој барал свикување на состанок добие поддршка од најмалку една третина од членовите на Одборот на директори за свикување на состанок, Претседателот на Одборот на директори мора да свика состанок во рок од 15 дена од денот кога е поднесено барањето.

Свикување на состанок од ставот 3 на овој член се врши со известување до сите членови на Одборот на директори, што е вообичаено за свикување на состаноците на Одбор на директори, во коешто се наведуваат причините времето и местото на одржување на состаникот.

Состаноци преку конференциска телефонска врска

член 79

Членовите на Одборот на директори можат да учествуваат и одлучуваат на состанок, организиран со користење на конференциска телефонска врска, интернет или со користење на друга аудио и визуелна комуникациска опрема, со тоа што сите

членови кои учествуваат на така организираниот состанок можат да се слушаат, да се гледаат и да разговараат еден со друг. Учеството на ваквите состаноци се смета за присуство и лично учество на лицата кои се вклучени на овој начин.

Учеството на состанокот се запишува во записникот на Одборот на директори кој го потпишуваат сите членови што учествувале на состанокот, организиран на начин од ставот 1 на овој член.

Одлучување без одржување на состанок

член 80

Одборот на директори може да одлучува и без одржување на состанок ако сите членови на Одборот на директори дадат согласност за одлуката којашто се донесува без одржување на состанок.

За сите одлуки донесени на начин од ставот 1 на овој член, Претседателот на Одборот на директори, подготвува записник во којшто се евидентираат одлуките. Записникот го потпишува Претседателот на Одборот на директори, а во негово отсуство член на Одборот на директори најдоцна во рок од 30 дена од денот на давањето согласност за одлуката којашто ја донеле без одржување на состанок.

Одлуките донесени на начин од ставот 1 од овој член влегуваат во сила со денот на давањето на согласноста од ставот 1 на овој член од страна на сите членови на Одборот на директори, освен ако во одлуката не е утврден друг момент на влегување во сила. Давањето на согласноста може да биде извршено со своерачен потпис испратен по факс или по електронски пат на предлогот на одлуката.

Комисии

член 81

Одборот на директори може да формира една или повеќе комисии од редот на своите членови и од други лица.

Составот, условите, содржината на работа и начинот на работење на овие комисии поблиску се уредуваат со посебен акт донесен од Одборот на директори.

Записник

член 82

За работа на секој состанок на Одборот на директори и на комисиите, без разлика на тоа како е одржан состанокот, се подготвува записник.

Записникот мора да се изготви во рок од три дена од денот на одржување ба состанокот, освен ако со закон поинаку не е определено.

Записникот треба да содржи податоци за начинот на коишто работел Одборот на директори (на состанок или на друг начин), времето и местото на одржување на состанокот, лицата кои присуствувале и дневниот ред на состанокот, прашањата кои биле предмет на гласање и резултати од секое гласање вклучувајќи ги имињата на членовите кои гласале за и против одлуките усвоени на состанокот.

Во записникот може по барање на членот кој гласал за и против да се внесе и причината зошто така гласал. Ако некој член има судир на интерес, членот има обврска тоа да го најави на почетокот на состанокот и тоа да се евидентира во записникот.

Записникот го потпишуваат сите членови на Одборот на директори кои биле присатни на состанокот.

Записникот го потпишува и претседателот на Одборот на директори, а во негово отсуство членот на Одборот на директори кој по овластување на претседателот, претседавал со состанокот.

Обврски при вршењето на овластувањето

член 83

Членот на Одборот на директори е должен овластувањата, што му се дадени со закон или со овој статут, да ги врши во интерес на друштвото и во интерес на сите акционери со внимание на уреден и совесен трговец, и не може да ги пренесе своите овластувања на друг член на Одборот на директори.

Секој член на Одборот на директори е должен како деловна тајна да ги чува сите известувања и податоци што на било кој начин се однесуваат на работењето на друштвото, а кои ги добил како доверливи.

Обврската од ставот 2 на овој член трае и по престанувањето на мандатот во Одборот на директори, а за Генералниот директор оваа обврска трае во согласност со обврските превземени во договорот за уредување на односите меѓу друштвото и извршните членови на Одборот на директори.

Забрана за конкуренција

член 84

Членовите на Одборот на директори, како и членови на нивните семејства (сопругници, родители и деца) без одобрение на Одборот на директори не смеат:

1. за своја или за туѓа сметка да вршат работи коишто спаѓаат во предметот на работење на друштвото;
2. да вршат друга дејност или активност во друго друштво коишто, со ист или сличен предмет на работење, платена или неплатена, за сопствена сметка или за сметка на друго лице;
3. да биде член на Одборот на директори, односно контролор во друго друштво коешто има ист или сличен предмет на работење како и друштвото и
4. во просториите на друштвото да врши работи за своја сметка или за туѓа сметка.

Пред изборот на физичко лице за член на Одборот на директори, кандидатот во писмена форма, го известува собранието за сите свои дејности и активности во друго друштво, платени или неплатени, кои ги врши за сопствена сметка или за сметка на кое било друго лице.

Собранието мора да биде известено на првата наредна седница за даденото одобрение од ставот 1 на овој член.

Извештај за работењето на друштвото

член 85

Генералниот директор најмалку еднаш во три месеци му поднесува на Одборот на директори пишан извештај за работење на друштвото, а по истекот на деловната година поднесува и годишна сметка, годишни финансиски извештаи и годишен извештај за работење на друштвото.

На барање на неизвршен член на Одборот на директори, Генералниот директор составува посебен извештај за состојбата на друштвото или за некое прашање од неговото работење.

член 86

Неизвршните членови на Одборот на директори можат сами или преку други лица да превземаат дејствија заради стекнување увид во работењето на друштвото и управувањето со него, од страна на Генералниот директор.

На барање на најмалку една третина од неизвршните членови на Одборот на директори, Генералниот директор е должен да ги подготви сите документи и известувања потребни за вршење на надзор на неговата работа.

Секој неизвршен член заради извршување на својата функција, има право да ги разгледува сите извештаи, акти и документи што извршниот директор ги доставува на неизвршните членови на Одборот на директори.

Одговорност за штета

член 87

Ако членовите на Одборот на директори ги повредат своите обврски, му одговараат на друштвото за причинетата штета како солидарни должници, ако не работеле и постапувале со внимание на уреден и совесен трговец. Не се смета за одговорен член на Одборот на директори кој работел врз основа на одлука на собранието, којашто собранието ја усвоило и покрај тоа што укажал дека е спротивна на закон, како и член на Одборот на директори кој се спротиставил на донесувањето на одлуката така што ги издвоил своето мислење во записникот на состанокот на Одборот на директори и гласал против одлуката.

член 88

Членовите на Одборот на директори особено ќе се сметаат за одговорни за штета ако спротивно на закон:

1. на акционерите им го вратат она што тие вложиле во друштвото;
2. на акционерите им исплатат камата или дивиденда;
3. запишат, стекнат, земат во залог или ако ги повлечат акциите на друштвото;
4. го разделат имотот на друштвото;
5. извршат исплати по настапувањето на неспособноста на друштвото за плаќање, односно по настапувањето на презадолженоста на друштвото;
6. поднесат неистинита годишна сметка и финансиски извешта;
7. ги злоупотребат и неовластено ги користат средствата на друштвото; и
8. при условно зголемување на основната главнина издаваат акции, спротивно на целта, или издаваат акции пред акциите од претходната емисија да бидат уплатени во целост.

Ако членовите на Одборот на директори не ги острнат незаконитостите од постапувањата според ставот 1 на овој член, акционерите имаат право од членовите на Одборот на директори да бараат надомест на штета.

член 89

Ако член на Одборот на директори грубо ја повреди својата должност да постапува со внимание на уреден и совесен трговец, барањето за надомест на штета можат да поднесат и доверителите на друштвото ако своите побарувања не можат да ги намират од друштвото.

Неизвршните членови на Одборот на директори солидарно одговараат за предизвиканата штета на друштвото со извршниот директор ако при давањето на претходното одобрение не постапувале со внимание на уреден и совесен трговец.

Правото за остварување на барање за надомест на штета, што е содржано во овој член, застарува за пет години.

Награда на членовите на Одборот на директори

член 90

Собранието со одлука го определува месечниот пашал на неизвршните членови на Одборот на директори. Неизвршните членови на Одборот на директори имаат право и на надомест на сите други трошоци (патни и други трошоци), право на осигурување на живот и на друг вид на осигурување, како и други права што се поврзани со вршењето на нивната функција (користење на работни простории, потребни средства за работа и друго)

Генералниот директор има право на плата, односно месечен надомест, право на осигурување на живот и на друг вид на осигурување, на надоместок на патни и други трошоци.

За работата на членовите на Одборот на директори ако друштвото оствари добивка, Годишното собрание со одлука им одобрува учество во добивката. Учеството се состои од учество со дел од годишната добивка на друштвото во исплата во пари. Учеството во годишната добивка на друштвото се пресметува на делот на годишната добивка што останува по намалувањето на остварената добивка за износот на износот на вкупните загуби пренесени од претходните години и за износите што се издвојуваат за законски и статутарни резерви.

Правата на членовите на Одборот на директори од ставовите 2 и 3 на овој член се уредуваат со Договорот за уредување на односите меѓу друштвото и Генералниот директор, соодветно на видот и обимот на доверените задачи, работноправниот статус и нивниот личен придонес во успешноста на работењето на друштвото.

Во договорот од став 4 на овој член се определуваат и ситуации кога се смета дека значително е влошена финансиската состојба на друштвото, поради што примањата на Генералниот директор преставува голем товар за друштвото, поради што собранието на предлог на неизвршните членови на Одборот на директори може да ги намали вкупните примања и други права на Генералниот директор од ставовите 2 и 4 од овој член. Со ова намалување на примањата односите меѓу Генералниот директор и друштвото остануваат непроменети, а Генералниот директор може да го откаже договорот и даде оставка најрано до крајот на следното тромесечје, со отказан рок кој не може да биде пократок од 30 дена, освен ако неизвршните членови на Одборот на директори не прифатат пократок рок.

За посебно доверени работи што за друштвото ги извршил член на Одборот на директори, Одборот на директори може да одлучи да му признае дополнителна награда.

Статус на членовите на органите на управување и на раководните лица

член 91

Правата и обврските од работениот однос што ги стекнал Генералниот директор, кој пред изборот е во работен однос во друштвото, утврдени со договор за работа му мируваат.

Мирувањето започнува од денот на изборот на тоа лице.

Генералниот директор за времето за којшто е избран, освен ако функцијата ја врши без заснивање работен однос, правата од работен однос ги остварува според условите утврдени во договорот за уредување на односите меѓу Генералниот директор и друштвото, во согласност со закон.

член 92

На лицата кои со одлука на Одборот на директори се назначени како лица со посебни овластувања и одговорности (во понатамошниот текст: раководни лица) правата и обврските од работен однос им мируваат. Раководните лица ги остваруваат правата и обврските од работен однос според условите утврдени во договорот за уредување на односите меѓу Одборот на директори и раководното лице (во понатамошниот текст: договор за уредување на односите со раководно лице).

Со договор за уредување на односите со раководно лице се уредуваат: платата, надоместоците, учеството во добивката, надоместок на трошоците, надоместокот за осигурување на живот и на други видови осигурување и другите права од работен однос.

Определувањето на видот и обемот на вкупните примања и на другите права и обврски од работен однос на раководно лице е соодветно на видот и обемот на доверените задачи и на одговорноста на раководното лице, како и на неговиот личен придонес во успешноста на работењето на друштвото.

Во името на Одборот на директори, договорот со раководното лице го потпишува Претседателот на Одборот на директори.

На Генералниот директор и за раководните лица не се применуваат одредбите од колективните договори, како и одредбите од ЗРО што се однесуваат на засновањето и на престанувањето на работниот однос, на дисциплинската одговорност, на платата, на надоместоците и на заштитата на правата на работниците. Правата од овие одредби од ЗРО, овие лица ги остваруваат на начин и според условите утврдени во договорот од став 1 на овој член.

Овластување (надлежност) на Одборот на директори

член 93

Одборот на директори, во рамките на овластувањата определени со законот и овој статут и овластувањата што изрично му се дадени од собранието, управува со Друштвото. Одборот на директори има најшироки овластувања во управувањето со Друштвото во рамките на предметот на работење на Друштвото и во дејствувањето на сите околности од името на Друштвото, со исклучок на овластувањата што изречно им се дадени на неизвршните членови на Одборот на директори.

член 94

Одборот на директори во рамките на овластувањата ги врши следните работи:

1. ги донесува општите акти на друштвото, освен оние акти што со закон се утврдени во надлежност на собранието;
2. ја утврдува и води деловната политика;
3. ја донесува програмата за работа и годишниот план и дава насоки за нивно споведување
4. ги одобрува одлуките донесени од страна на извршниот директор кога е тоа определено со овој статут;
5. ги утврдува предлозите на собранието по кое собранието расправа и одлучува
6. ги извршува одлуките на собранието
7. на предлог на Генералниот директор ја утврдува внатрешната организација на Друштвото и го утврдува бројот на лицата потребни за вршење дејноста во нив, како и нивните квалификации и други услуги;
8. го усвојува извештајот за попис на основните средства
9. одлучува за давање на прокура;
10. одлучува за отпис на побарувањата, кои вкупно во текот на деловната година не можат да бидат поголеми од 1/20 од основната главнина на Друштвото;
11. ја разгледува годишната сметка
12. одлучува за набавка на основни средства
13. донесува одлуки за склучување на договори за инвестиционо вложувања, за стекнување и отуѓување на недвижности и слични одлуки кои не се во надлежност на Собранието и на Генералниот директор ;
14. донесува одлуки за склучување на договори за лиценци, долгорочна кооперација, франшизинг и слично;
15. донесува одлуки за вложувања чијашто вредност е проценета до 50% од основната главнина на Друштвото;
16. одлучува за економски, технолошки и организационен вишок на работниците;
17. одлучува за основање и затварање или пренос на Друштвото или на негов дел што учествува до 50 % основната главнина на Друштвото.
18. одлучува по приговорот на работниците како втор степен за правата, обврските и одговорностите на работниците од работниот однос
19. одлучува за купување и отуѓување на недвижности и трајни и обртни средства на Друштвото ако нивната вредност не е поголема од 1/20 од основната главнина.
20. одлучува за долгорочна кооперација со други друштва или за нејзино престанување;
21. одлучува и по други прашања и врши и други работи утврдени со законот и овој статут.

За прашања од своја надлежност Одборот на директори донесува акти во вид на одлуки, правилници, деловници, упатства, наредби и заклучоци.

Големи зделки

Член 94-а

За голема зделка се смета зделка или меѓусебно поврзани зделки, доколку таквата зделка, односно зделки се однесуваат на стекнување или отуѓување или на можно отуѓување, директно или индиректно на имотот на друштвото, чија што вредност изнесува над 20% од сметководствената вредност на имотот на друштвото, определена врз основа на последните финансиски извештаи на друштвото, со исклучок на зделки поврзани со

стекнување преку запишување обични акции на друштвото и зделки поврзани со стекнување на конвертибилни обврзници.

Одлука за одобрување на секоја голема зделка којашто се однесува на имот чијашто вредност е проценета над 20% до 50% од книговодствената вредност на имотот на друштвото, се донесува со согласност на сите членови на одборот на директори.

Ако не се постигне согласност од сите членови, одборот на директори може да одлучи големата зделка за којашто треба да се донесе одлука да ја поднесе на одобрување на собранието. Одлуката, собранието ја донесува со мнозинство гласови коешто не може да изнесува помалку од мнозинството од претставените акции на собранието со право на глас.

Одлука за одобрување голема зделка, чијшто предмет е имот чијашто вредност е проценета над 50% од книговодствената вредност на имотот на друштвото, се донесува со мнозинство гласови коешто не може да изнесува под две третини од акциите со право на глас претставени на собранието.

Одборот на директорите, на собранието му поднесуваат писмено известување за големата зделка, во коешто наведуваат дека собранието треба да го разгледа предлогот за големата зделка и нивната препорака, вклучувајќи го и исказот за правото на акционерите да не се согласат со големата зделка. Во писменото известување се наведува страната, односно страните на зделката, корисникот, односно корисниците на зделката, вредноста, предметот, обемот и другите материјални услови на зделката.

Во случај ако за остварувањето на големата зделка член на одборот на директори има личен интерес, односно е заинтересирана страна за нејзиното одобрување, се применуваат одредбите од Законот за трговски друштва што се однесуваат на зделки на заинтересирана страна.

Зделки со заинтересирана страна

94-б

Секоја зделка (вклучувајќи, без ограничување, заем, кредит, залог или гаранција) во која заинтересираната страна е член на одборот на директори, вклучувајќи ги и раководните лица, или акционер на друштвото кој заедно со поврзаните лица поседуваат 20% или повеќе проценти од акциите со право на глас на друштвото или лице кое има овластување да дава упатства на друштвото што се задолжителни, се смета за зделка со заинтересирана страна и се извршува од страна на друштвото во постапка во согласност со одредбите на Законот за трговски друштва.

Се смета дека лицето е заинтересирана страна и има интерес во извршување на зделката од страна на друштвото доколку тоа лице, негов застапник, сопружник, родители, деца, браќа/сестри од двајцата родители или само од едниот родител, родители посвоители, посвоени деца и/или некое лице поврзано со нив (во натамошниот текст: заинтересирана страна):

- 1) е страна во таквата зделка, нејзин корисник, застапник или посредник во таква зделка или
- 2) поединечно или заедно поседуваат 20% или повеќе проценти од акциите во правното лице кое е страна во зделката, нејзин корисник, застапник или посредник во таквата зделка или
- 3) е член на органот на управување, односно на надзор на правното лице кое е страна во зделката, нејзин корисник или застапник во таква зделка, или е раководно лице на тоа правно лице.

Постапка на одобрување на зделка со заинтересирана страна

94-в

Секоја зделка со заинтересирана страна е предмет на претходно одобрување од страна на одборот на директори, со мнозинство гласови од членовите на одборот на директори. Ако сите членови на одборот на директори, се заинтересирани страни или ако бројот на членовите на одборот на директори кои немаат интерес е помал од бројот што е потребен за кворум за седницата на одборот на директори, таквата зделка ја одобрува собранието, со мнозинство гласови на сите акционери кои немаат интерес, а кои поседуваат акции со право на глас и тоа, ако:

- 1) вредноста на имотот на којшто се однесува ваквата зделка или поврзаните зделки изнесува 2% или повеќе проценти од книговодствената вредност на имотот на друштвото, според последните ревидирани финансиски извештаи на друштвото или во однос на понудената цена во случај кога треба да се купи имот;
- 2) зделката или поврзаните зделки се однесуваат на издавање преку запишување или продажба на акции што изнесуваат повеќе од 2% од обичните акции на друштвото, преостанати во тој период и обичните акции во кои може да се конвертираат хартии од вредност претходно издадени во серии и кои можат да бидат конвертирани во акции или
- 3) зделката или поврзаните зделки се однесуваат на издавање преку запишување на конвертибилни обврзници, што може да се конвертираат во обични акции, а кои изнесуваат повеќе од 2% од издадените обични акции на друштвото и ако, во исто време, претходно издадените обични акции во серии се конвертибилни во акции.

Во одлуката со која се одобрува зделка со заинтересирана страна се определува лицето кое е страна на зделката или е корисник, како и вредноста, предметот и другите материјални услови на зделката.

Во постапката на одобрување зделка со заинтересирана страна цената на имотот или услугите кои се продаваат или се купуваат со неа ги определува одборот на директори.

Пред донесувањето на одлука за одобрување на зделка со заинтересирана страна, доколку вредноста на зделката што е предмет на одобрување или кумулативната вредност на меѓусебни поврзани зделки во текот на изминатите 12 месеци од денот на одобрувањето на зделката, изнесува 10% и повеќе од вредноста на активата на друштвото определена врз основа на последните ревидирани годишни финансиски извештаи, е потребно мислење од овластен ревизор кој ги исполнува условите пропишани со Законот за ревизија и Законот за хартии од вредност.

Мислењето од овластениот ревизор се однесува на тоа дали зделката со заинтересирана страна е во согласност со важечките прописи во земјата, дали зделката со заинтересирана страна е фер, односно дали вредноста на зделката е утврдена според пазарните услови, дали постои несразмерност во заемните давања на страните, дали постојат и какви било други факти и околности кои би можеле да претставуваат основ за причинување на штета со препорака до малцинските акционери дали да ја поддржат зделката со заинтересирана страна.

Ограничување при преносот на овластување

член 95

Одборот на директори може да пренесе врз Генералниот директор било кое од своите овластувања освен кога се одлучува за :

- 1) затворање(престанување) или пренос на претпријатие или на негов дел што учествува со над 10% во приходот на Друштвото;
- 2) намалување или проширување на предметот на работење на Друштвото;
- 3) суштествени внатрешни организациони промени на Друштвото што се определуваат со акт на Друштвото;
- 4) воспоставување долгорочна соработка со други друштва од суштествено значење за Друштвото или нејзино прекинување;
- 5) основање и престанување на трговско друштво што учествува со над една десетина во основната главнина на Друштвото;
- 6) основање и престанување на подружници на Друштвото.

Посебни овластувања на неизвршни членови

член 96

Неизвршените членови вршат надзор над водењето на работењето од страна на Генералниот директор и имаат право да вршат увид и да ги проверуваат книгите и документите на Друштвото, како и имотот, особено благајната на Друштвото и хартиите од вредност и стока. Неизвршните членови за вршењето на одделни стручни работи од надзорот можат да задолжат кое било вработено лице во Друштвото или друго стручно лице.

Во вршењето на надзорот, председателот на Одборот на директори или кој било неизвршен член, овластениот ревизор или акционери кои преставуваат најмалку една десетина од акциите со право на глас можат да бараат свикување состанок на Одборот на директори .

Барањето се доставува до председателот на Одборот на директори.

Генерален директор- избор и овластување

член 97

Одборот на директори од членовите избрани во Одборот на директори го назначува Генералниот директор.

За Генералниот директор не може да биде избран член на Одборот на директори кој е избран како независен член на Одборот на директори.

Одборот на директори ,изборот на Генерален директор го врши со јавно гласање.

Изборот на Генералниот директор се врши со мнозинство на гласови на сите членови на Одборот на директори.

Изборот на Генералниот директор се врши со мандат од шест години.

Генералниот директор може повторно да биде именуван ако е избран за член на Одборот на директори.

Надлежност на Генерален директор

член 98

Со исклучок на овластувањата за коишто со закон е изречно определено дека ги врши Одборот на директори, Генералниот директор го води работењето со Друштвото и има најшироки овластувања да ги врши сите работи сврзани со раководењето, спроведувањето на одлуките на Одборот на директори и вршењето на тековните активности на Друштвото и да дејствува во сите околности од името на Друштвото на начинот утврден со овој статут.

Во рамките на правата од ставот 1 од овој член Генералниот директор:

1. го води работењето на друштвото;
2. го застапува друштвото во односи со трети лица во рамките на своите надлежности;
3. ја предлага внатрешната организација на Друштвото;
4. го утврдува начинот на којшто врши координација на водењето на работењето на Друштвото;
5. ги предлага за именување на Одборот на директори лицата со посебни овластувања и одговорности (раководни лица) и одлучува за нивната одговорност, според утврдена внатрешна организација на Друштвото;
6. назначува други раководни лица кои го вршат секојдневното водење на работењето на Друштвото во согласност со одлуките, насоките и неговите налози ;
7. го обезбедува водењето на трговските книги и другата сметководствена документација;
8. утврдува потреба за прием на работници во работен однос и врши избор на работници;
9. утврдува потреба и одлучува за распоредување на работниците во процесот на работата;
10. донесува одлука за престанок на работен однос;
11. одлучува по барање на работниците за користење на платено и неплатено одстаство;
12. одлучува за ангажирање на надворешни лица и други надворешни извршители според потребата на Друштвото;
13. дава упатства и налози на вработените во врска со работата;
14. го организира пописот на основните средства;
15. непосредно изрекува мерки на работниците за кршење на работниот ред и непочитување на работната дисциплина ;
16. одлучува и по други прашања во врска со работниот однос на работниците согласно законот, колективниот договор и други акти на Друштвото;
17. врши и други работи утврдени со овој статут и кои ќе му ги довери Одборот на директори.

Правата и обврските на извршниот директор , покрај правата и обврските определени со овој статут се определуваат со Договор за уредување на односите меѓу Друштвото и Генералниот директор.

Застапување на Одборот на директори

член 99

Застапник на Друштвото по закон е Генералниот директор на начин и според условите определени со овој статут.

Овластување за застапување на Генералниот директор

член 100

Генералниот директор како застапник по закон не може, без посебно овластување на Одборот на директори , да настапува како договорна страна и со Друштвото да склучува договори од свое име и за своја сметка, во свое име, а за сметка на други лица или во име и за сметка на други лица.

Генералниот директор за склучување на договори за купување и продавање кои се однесува на располагање со основните средства или долгорочни пласмани, чија вредност е поголема од 20% од средствата на друштвото, потребна е согласност од неизвршните членови на Одборот на директори.

Во случаи на отсатност на Генералниот директор, друштвото го застапува раководно лице од друштвото овластено од Генералниот директор.

Полномошно на друго лице

член 101

Генералниот директор може да даде полномошно на друго лице. Полномошното може да го даде во границите на овластувањата запишани во трговскиот регистар.

Генералниот директор од став 1 на овој член по негово овластување може да им пренесе на лицата со посебни овластувања и одговорности кои раководат со комерцијални, правни, финансиски, сметководствени и други работи извршување на одделни работи од својот делокруг, како и извршување на одлуките на Собранието и Одборот на директори.

Полномошното од ставот 1 на овој член, се дава во согласност со одредбите на Законот за облигациони односи, освен кога со Законот за трговски друштва поинаку не е определено,

VI. СЛУЖБА ЗА ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА

член 101 – а

Одборот на директори организира служба со внатрешна ревизија како независна организациона единица во Друштвото.

Организационата поставеност, правата, одговорностите и односите со другите организациски единици на друштвото, како и одговорноста и условите за назначување на раководителот на службата за внатрешна ревизија ги уредува Одборот на директори.

Службата за внатрешна ревизија врши постојана и целосна ревизија на законитоста, правилноста и ажурноста на работењето на друштвото преку:

- 1) оцена на адекватноста и ефикасноста на системите за внатрешна контрола.
- 2) Оцена на спроведување на управување со политиките за управување со ризиците
- 3) Оцена на поставеност на информатичкиот систем
- 4) Оцена на точноста и веродостојноста на трговски книги и финансиски извештаи
- 5) Проверка на точноста, веродостојноста и навременоста на известување согласно прописите
- 6) Следење на почитување на прописи, политики и процедури на друштвото.

Службата за внатрешна ревизија ги спроведува своите активности во согласност со принципи и стандарди за внатрешна ревизија и политика и и процедури за работење на службата.

Лицата вработени во Службата за внатрешна ревизија извршуваат работи само на службата.

Вработените во друштвото се должни на лицата вработени во Службата за внатрешна ревизија да им овозможат увид во документација со која располагаат и да им ги дадат сите потребни информации.

член 101-б

Службата за внатрешна ревизија изготвува годишен план за работа што го одобрува Одборот на директори.

Во планот од став 1 на овој член се наведува предметот на ревизија со опис на содржината на планираната ревизија во одделни области и распоред на контролите во текот на годината со планирано времетраење за спроведување на контролите.

член 101- в

Службата за внатрешна ревизија е должна за своето работење да изработи полугодишен и годишен извештај и да го достави до Одборот на директори .

Полугодишниот и годишниот извештај од ставот 1 на овој член содржат :

- 1). Опис на извршените ревизии на работењето на друштвото
- 2) оцена на адекватноста и ефикасноста на системите за внатрешна контрола
- 3) наоди и предложени мерки од службата за внатрешна ревизија
- 4) оцена на спроведување на мерките предложени од страна на службата за внатрешна ревизија

Годишниот извештај од став 1 на овој член содржи :

- 1) Оцена на реализација на поставените цели со годишен план за работа
- 2) Оцена на планираното време време за контрола и евентуално отстапување
- 3) Информации за извршени други активности

Одборот на директори е должен да го достави годишниот извештај на Службата за внатрешна ревизија до собранието.

член 101 – г

Службата за внатрешна ревизија е должна веднаш да го извести органот на управување доколку во текот на контролата утврди :

1. непочитување на стандардите за управување со ризиците поради тоа што постои можност за нарушување на ликвидноста или солвентноста на друштвото и
2. дека органот на управување не ги почитува прописите и општите акти и интерните процедури на друштвото.

VII. ТРГОВСКИ КНИГИ

член 102

Друштвото во согласност со принципите на правилно водење на сметководството, води трговски книги на начин што ги прави видливи сите превземени трговски правни работи, состојбата на средствата, обврските, главнината, приходите и расходите.

Трговските книги мора јасно да покажат на кој начин биле започнати, водени и комплетирани сите трговски трансакции на трговецот.

Друштвото трговските книги ги води по системот двојно книговодство: дневник, главна книга и аналитички евиденции.

член 103

Друштвото годишните сметки, финансиските извештаи, трговските книги и сметководствените документи се чуваат во изворна форма или пренесена на некои од медиумите за автоматска или за микрографска обработка на податоци во рокови определени со закон.

VIII. ГОДИШНА СМЕТКА И ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

член 104

Друштвото по истекот на календарската деловна година, составува годишна сметка и составува и финансиски извештаи.

Одборот на директори може да одлучи покрај годишната сметка и финансиските извештаи предвидени со ставот 1 од овој член, да се изготвуваат и финансиски извештаи за покуси периоди од деловната година.

член 105

Годишната сметка вклучува биланс на состојба и биланс на успех и објаснувачки белешки. Финансиските извештаи вклучуваат биланс на состојба и биланс на успех , извештај за промените во главнината, извештај за парични текови, применетите сметководствени политики и други објаснувачки белешки подготвени во согласност со меѓународни стандарди за финасиско известување согласно Законот за трговски друштва.

Годишната сметка и финансискиот извештај кои се однесуваат за иста деловна година и кои се подготвени согласно со одредбите на овој закон и со прописите за сметководство треба да содржат идентични податоци за состојбата на средствата , обврските приходите, расходите , главнината и остварената добивка односно загуба на друштвото за деловната година.

член 106

Годишната сметка и финансиските извештаи ги потпишува Генералниот извршен директор.

Одборот на директори покрај годишната сметка и финансиските извештаи е должен , по завршување на секоја деловна година, да изготви и извештај за работа на Друштвото во претходната деловна година на начин определен со закон.

IX. РЕВИЗИЈА

член 107

Финансиските извештаи се предмет на ревизија и не можат да бидат одобрени од собранието ако на нив не е извршена ревизија од овластено друштво за ревизија.

Овластениот ревизор го избира собранието пред истекот на деловната година за којашто се врши ревизија.

Генералниот директор е должен да му овозможи на овластениот ревизор увид во целокупната документација, вклучително и она што се смета за деловна тајна.

Овластениот ревизор на финансиските извештаи поднесува извештај за извршената ревизија, според меѓународните ревизорски стандарди.

Друштвото е должно да има ревизорско мислење на финансиските извештаи најдоцна еден месец пред одржување на собранието.

X. РАСПРЕДЕЛБА НА ДИВИДЕНДА

член 108

По одобрување на годишните сметки и утврдување на постоење на добивка за распределба, собранието го определува делот кој се распределува за дивиденда и начинот на плаќање на дивидендата.

член 109

Одборот на директори може во текот на деловната година врз основа на периодична сметка или периодични финасиски извештаи за трите, шестте односно деветте месеца, ревидирани од овластен ревизор на друштвото да им се исплати на акционерите аванс на дивиденда.

член 110

Со одлука на собранието со која што се одобрува плаќање на дивиденда се определува:

1. износот на дивидендата;
2. датумот на евиденција според којшто се определува листата на акционери кои имаат право да добијат дивиденда и
3. планот на исплата на дивидендата и начинот на кој друштвото ги известува лицата кои имаат право на дивиденда според донесената одлука.

Ако по датумот на евиденцијата и пред денот на исплатата акционерот изврши пренос на акции коишто му носеле право на дивиденда, ова право за примање на дивиденда се пренесува на лицето на коешто се пренесени акциите, освен ако пренесувачот и лицето не коешто се пренесени акциите заедно не договориле нешто друго.

член 111

Акционерите можат да ја добијат дивидендата односно аконтацијата на дивидендата во пари или акции, или дел во пари , а дел во акции.

Начинот на плаќање на дивидендата го утврдуваат акционерите со одлука на собранието согласно законските прописи.

Дивидендата се исплатува најкасно во рок од девет месеци по завршувањето на деловната година.

Доколку дивидендата не се исплати во рокот од став 3 на овој член , по истекот на овој рок на износот на дивидендата која треба да им се исплати на акционерите се пресметува законска затезна камата до денот на исплатата на дивидендата

Понудата за плаќање на дивидендата или аконтациите врз дивидендата ја дава Одборот на директори на Друштвото.

Задолжителна општа резерва

член 112

Друштвото има задолжителна општа резерва како општ резервен фонд кој се формира по пат на зафаќање од нето добивката. За оваа резерва се пресметува и се издвојува 15% од добивката се додека резервите на друштвото не достигнат износ којшто е еднаков на една петтина од основната главнина.

Ако така создадената резерва се намали, мора да се дополни на ист начин.
Додека општата резерва не го надмине определениот износ од ставот 1 на овој член добивката може да се употребува само за покривање на загубите.

Покривање на загуба

член 113

Собранието одлучува за покривање на загубата.
Покривањето на загубите се врши редоследно од следните извори кои се наведуваат во одлуката за покривање на загубата и тоа :

- 1) акумулирана добивка
- 2) на товар на задолжителна општа резерва
- 3) на товар на посебни резерви за покривање загуби
- 4) премии и на товар на основна главнина со нејзино намалување.

Со одлука од ставот 1 од овој член не може да се вршат измени во загубата на друштвото.

Заради покривање на определени загуби или за издатоци кои ги определува собранието се воспоставува посебен резервен фонд.

XI. ВНАТРЕШНА ОРГАНИЗАЦИЈА

член 114

Друштвото е организирано во внатрешни организациони единици.

Внатрешната организација на Друштвото се уредува со Правилник за организација којшто на предлог на Генералниот директор го донесува Одборот на директори.

XII. ДЕЛОВНА ТАЈНА

член 115

Одборот на директори има право одредени податоци со чие неконтролирано откривање може да биде нанесена штета на деловните интереси на Друштвото, да ги утврди (прогласи) за деловна тајна.

Не може да се прогласи за деловна тајна податок кој согласно закон или акт на државен орган донесен врз основа на закон, не е дозволено да биде прогласен за таен или е пропишано дека е јавен или постои обврска јавно да се објави.

XIII. ИНФОРМИРАЊЕ И ОБЈАВУВАЊЕ

Акти и документи кои мораат да се чуваат

член 116

Друштвото во своето седиште ги чува следните акти документи:

1. Статутот и другите акти, како и нивните измени и доплнувања, заедно со пречистените текстови;
2. Записници и сите други документи од сите собранија на акционерите;
3. Записниците и одлуките од состаноците на Одборот на директори;
4. Годишните сметки и финансиските извештаи коишто треба да се чуваат според закон;

5. Прилози (исправи и докази) коишто се поднесени до трговскиот регистар;
6. Сите јавни повици и проспекти за издавање акции и други хартии од вредност на Друштвото;
7. Целокупната писмена кореспонденција со акционерите;
8. Ажурирана листа со имиња и презимиња и адреси на сите избрани членови на Одборот на директори;
9. Документи за залог и хипотека;
10. Извештајот на овластениот ревизор и извештајот на овластениот проценител;
11. Гласачките ливчиња и полномоштвата за учество на собранието во оригинал или копија;
12. Колективниот договор на ниво на Друштво и сите опши акти;
13. Други акти и документи предвидени со закон.

Право на информирање

член 117

На секој акционер на негово барање, мора да му се обезбеди право на увид во актите и другите документи од членот 116 на овој статут во седиштето на Друштвото.

Секој акционер има право да бара копии од актите и документите што се предмет на разгледување и одлучување на собрание.

Правото на информирање за записниците и одлуките од состаноците на Одборот на директори, акционерите ги остваруваат преку неизвршните членови на Одборот на директори.

Акционерот кој бара увид, претходно треба да го информира Друштвото за увидот, во рок од три дена пред денот на бараниот увид. Акционерот е должен претходно да ги плати трошоците за бараните копии, кои не можат да бидат повисоки од стварните трошоци.

Акционерот не може јавно да ги објавува или да ги презентира информациите, освен на акционерите, ако остварува пред надлежен орган некое право определено со закон, со статутот и со друг акт на Друштвото, или ако тие веќе не се објавени.

Објавување

член 118

Одборот на директори го определува начинот на објавувањето на податоците и извештаите за кои што со статутот или друг акт на Друштвото е определена обврската за нивно објавување на огласна табла на Друштвото, во дневен весник, интернет или друг начин и ги утврдува податоците и извештаите кои се објавуваат, а за кои се смета дека се значајни за акционерите и Друштвото, освен со закон.

XIV. РЕШАВАЊЕ НА СПОРОВИТЕ СО СПОГОДБА ИЛИ СО АРБИТАЖА

член 119

Споровите меѓу акционерите што се однесуваат на овој статут, општите акти на друштвото и одлуките на собранието најпрвин се решаваат спогодбено, вклучувајќи го посредувањето (медијација) и преговарањето.

Ако не можат да се решат споровите од став 1 на овој член спогодбено, споровите можат да се решаваат и преку арбитража ако така акционерите се договорат.

XV. СТАТУСНИ ПРОМЕНИ ВО ДРУШТВОТО

член 120

Кон Друштвото може да се присоедини друго друштво (друштво што се присоединува) или Друштвото може да се присоедини кон друго друштво (друштво што презема)

Друштвото може да се спои со друго друштво.

Друштвото може преку поделба, истовремено да го пренесе сиот имот и обврските на две или повеќе новоосновани друштва (раздвојување со основање) или на две или повеќе постојни друштва (раздвојување со преземање). Друштвото може, преку поделба, дел од својот имот и од обврските да ги пренесе на едно или на повеќе постојни друштва (издвојување со преземање) при што друштвото нема да престане.

Поделбата на друштвото може да се спроведе и со истовремено пренесување на сиот имот или на дел од имотот и на неговите обврски на нови друштва и на постојни друштва (комбинирана поделба со раздвојување со основање, раздвојување со превземање, издвојување со основање и со издвојување со преземање)

Одлуката за присоединување, спојување или поделба донесува собранието според условите и начинот, предвидени со закон за измена на овој статут.

Одборот на директори и органот на управување на друштвото со кое се врши присоединување, односно органот на управување на друштвото со коишто се спојува или со органот на управување на друштвото коешто презема при поделбата на друштвото склучуваат спогодба во која ќе ги усогласат условите под кои ќе се изврши присоединувањето, спојувањето, односно поделбата. Спогодбата се составува во форма на нотарски акт.

Ако поделбата на друштвото ќе се врши со поделба со раздвојување со основање или со издвојување со основање на нови друштва, Одборот на директори ќе донесе план за поделба. Планот за поделба, со сите негови прилози се составува во форма на нотарски акт.

XVI. ПОСТАПКА ЗА ИЗМЕНА НА СТАТУТОТ

Начин и постапка за измена на статутот

член 121

Овој статутот се менува со одлука за измена на статутот.

Постапката за измена на статутот можат да покренат Одборот на директори, како и акционерите кои имаат најмалку една десетина од вкупниот број на акции со право на глас. Иницијатива во форма на амандмани се доставува до Одборот на директори.

Предлогот на одлуката за измена на статутот во која што се наведени предложените измени, без разлика на тоа кој ја дал иницијативата, го утврдува Одборот на директори. Утврдениот предлог на одлуката за измена на статутот мора да биде образложен.

Одлука за измена

член 122

Одлуката за измена на статутот ја донесува Собранието.

Одлуката за измена на статутот се усвојува со мнозинство гласови кое не може да изнесува помалку од две третини од акциите со право на глас преставени во Собранието.

При секоја измена и дополнување се изработува пречистен текст на статутот. Собранието со одлука за измена на статутот го овластува Одборот на директори да подготви пречистен текст на статутот во којшто се внесуваат измени и дополнувања извршени со одлуката за измена на статутот, како и одредбите на одлуките кои имаат карактер на одлука за измена на статут утврдени со закон.

Генералниот директор примерок од пречистениот текст се доставува до судот којшто го води трговскиот регистар.

Влегување во сила на измената

член 123

Измената на статутот влегува во сила со денот на донесувањето на одлуката за измена на статутот, освен ако со одлуката за измена на статутот не е определен друг датум на влегување во сила.

член 124

Статутот се објавува на огласна табла на друштвото.

XVII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

член 125

За се она што не е регулирано со овој статут ќе се применуваат одредбите од Законот за трговски друштва и другите закони.

член 126

Овој статут стапува на сила со денот на утврдувањето на пречистениот текст.

Со денот на стапување на сила на овој статут престанува да важи Статутот на Тетекс АД Тетово, утврден на ден 30.12.2014 година, под број 0202 -2190

ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ

Председател
Борислав Трповски

